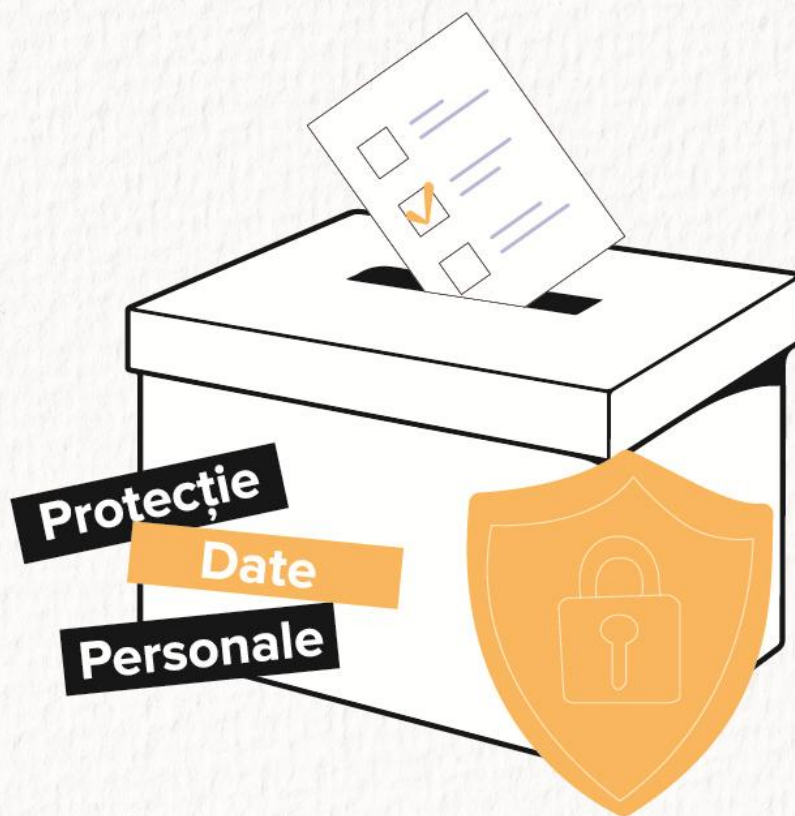


RAPORT DE CERCETARE

PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL ÎN PROCESELE ELECTORALE DIN REPUBLICA MOLDOVA



Chișinău, 2026





Autor:

Dna Tetyana BOHDANOVA, expertă în domeniul protecției datelor cu caracter personal și a proceselor electorale

DI Sergiu BOZIAN, expert în domeniul protecției datelor cu caracter personal

Design grafic și machetare: Marina Bejenari

SE DISTRIBUIE GRATUIT

Raportul este elaborat în cadrul proiectului „Democrația în Acțiune: Consolidarea Integrității Electorale, Responsabilității Politice și Participării Civice”, implementat de Asociația Promo-LEX, cu sprijinul Guvernului Regatului Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord și al Suediei.

Opiniile exprimate în cadrul raportului aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția donatorilor.

Cuprins

I. Abrevieri	3
II. Terminologie-cheie	4
III. Sumar executiv	5
IV. Obiectivele și metodologia cercetării	6
1. Obiectivul și domeniul de aplicare al studiului	6
2. Abordarea metodologică	6
2.1 Cercetare documentară	7
2.2 Evaluarea partidelor politice parlamentare	7
2.3 Evaluarea Comisiei Electorale Centrale	8
2.4 Evaluarea activității Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	8
3. Cadrul normativ pentru evaluare	9
4. Limitări	9
V. Constatări principale	11
1. Context: cazuri înregistrate de utilizare abuzivă a datelor cu caracter personal ale alegătorilor în ciclurile electorale 2024-2025	11
2. Partidele politice	13
2.1. Site-urile web ale partidelor politice: Ce am observat	13
2.2. Colectarea și prelucrarea datelor cu caracter personal ale alegătorilor: chestionare și interviuri	20
3. Comisia Electorală Centrală	22
3.1. Domenii de bune practici	23
3.2. Domenii care necesită îmbunătățiri	24
4. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal	25
VI. Concluzii și recomandări	28
1. Concluzii	28
2. Recomandări pentru partidele politice	29
3. Recomandări pentru CEC	32
4. Recomandări pentru CNPDCP	33
5. Recomandări pentru Parlamentul Republicii Moldova	34
VII. Anexe	36
Anexa 1: Cadrul normativ și juridic	36
Anexa 2: Lista site-urilor web analizate	44
Anexa 3: Întrebări de evaluare pentru partidele politice	45
Anexa 4: Întrebări de evaluare pentru CEC	46
Anexa 5: Întrebări pentru CNPDCP	48

I. Abrevieri

CEC – Comisia Electorală Centrală

CNPDCP – Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

IDNP – Cod numeric personal atribuit de stat unei persoane

RSA – Registrul de Stat al Alegătorilor

SIASA – Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri”

GDPR – Regulamentul general privind protecția datelor (UE) 2016/679

RPD – Responsabil cu protecția datelor cu caracter personal

EIPD – Evaluarea impactului asupra protecției datelor



II. Terminologie-cheie

Date cu caracter personal – Orice informație care identifică sau poate conduce la identificarea unei persoane fizice (**persoana vizată**), inclusiv, dar fără a se limita la: prenume, nume, adresa de domiciliu, numărul de telefon, data/luna/anul nașterii, profesia/funcția, datele bancare și datele privind situația financiară.

Operator de date cu caracter personal – O persoană fizică sau juridică, de drept public sau privat, care stabilește scopurile prelucrării datelor cu caracter personal și, după caz, mijloacele utilizate.

Prelucrarea datelor cu caracter personal – Orice operațiune sau set de operațiuni efectuate asupra datelor cu caracter personal sau asupra unor seturi de date cu caracter personal, cu sau fără utilizarea mijloacelor automatizate, cum ar fi:

- **Colectarea** – Colectarea, acumularea sau recepționarea datelor cu caracter personal prin orice mijloace și din orice sursă.
- **Stocarea** – Păstrarea datelor cu caracter personal colectate pe orice tip de suport (în format tipărit și/sau electronic), inclusiv prin realizarea de copii de rezervă.
- **Utilizarea** – Utilizarea datelor cu caracter personal, în totalitate sau parțial, de către și în cadrul operatorului, al agenților acestuia sau al destinatarului, inclusiv prin tipărire, copiere, duplicare, scanare sau alte procese similare.
- **Divulgarea/Difuzarea** – Punerea la dispoziția terților a datelor cu caracter personal prin comunicare, transmitere, difuzare sau orice altă formă de distribuire.
- **Ștergerea** – Ștergerea sau eliminarea, totală sau parțială, a datelor cu caracter personal din evidențe sau înregistrări, ca urmare a expirării perioadei de păstrare, a îndeplinirii scopului pentru care au fost introduse, a învechirii, a inexistenței sau a inexactității acestora.

Anonimizarea datelor – Modificarea datelor cu caracter personal astfel încât detaliile referitoare la circumstanțele personale sau materiale să nu mai permită atribuirea acestora unei persoane fizice identificate sau identificabile sau să permită atribuirea numai în condiții care necesită un efort disproporționat de timp, mijloace și resurse umane.

Pseudonimizarea datelor – Prelucrarea datelor cu caracter personal astfel încât acestea să nu mai poată fi atribuite unei persoane vizate specifice fără utilizarea unor informații suplimentare, cu condiția ca aceste informații suplimentare să fie stocate separat și să facă obiectul unor măsuri tehnice și organizatorice menite să garanteze că datele cu caracter personal nu sunt atribuite unei persoane fizice identificate sau identificabile.

Drepturile persoanelor vizate – Drepturile prevăzute la articolele 12-17 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal: dreptul de a fi informat, de a avea acces la date, de a interveni, de a se opune și de a nu face obiectul unei decizii automatizate.

Mijloace de prelucrare a datelor cu caracter personal – Metodele de colectare, stocare, utilizare, divulgare, difuzare, corelare, combinare, distrugere etc. aplicate datelor cu caracter personal, inclusiv software-ul (aplicații/programe) și hardware-ul (calculator, server sau orice alt dispozitiv) utilizate.

Responsabilul cu protecția datelor (RPD) – persoană numită din rândul personalului propriu sau din exterior, în conformitate cu art. 25 din Legea nr. 133/2011 sau cu art. 37 din Legea nr. 195/2024, și care îndeplinește cerințele de calificare și integritate prevăzute la art. 25/1-25/2 din Legea nr. 133/2011 sau la art. 38-39 din Legea nr. 195/2024.

Evaluarea impactului asupra protecției datelor cu caracter personal (EIPD) – este o procedură de verificare obligatorie, în conformitate cu cerințele articolului 23 din Legea nr. 133/2011 sau ale articolului 35 din Legea nr. 195/2024, atunci când una sau mai multe operațiuni de prelucrare a datelor generează sau pot genera un risc ridicat pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate.

III. Sumar executiv

Prezentul raport analizează practicile de protecție a datelor cu caracter personal ale actorilor-cheie din ecosistemul electoral al Republicii Moldova – nouă partide politice parlamentare, Comisia Electorală Centrală (CEC) și Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) – în contextul ciclurilor electorale 2024-2025 și al tranziției iminente la Legea nr. 195/2024, care aliniaza legislația moldovenească în totalitate la RGPD (Regulamentul General privind Protecția Datelor, în engleză, General Data Protection Regulation sau GDPR) și intră în vigoare cu efect deplin la 23 august 2026.

Sistemul electoral din Moldova se confruntă cu amenințări a căror gravitate a fost documentată – printre care transferul transfrontalier în masă al datelor personale ale alegătorilor către Federația Rusă în scopul mituirii alegătorilor, preînregistrările fictive care au afectat mii de cetățeni pe parcursul a două cicluri electorale consecutive, precum și exploatarea datelor cu caracter personal în cadrul unor presupuse operațiuni de influență străină. Aceste incidente reprezintă riscuri documentate și persistente la adresa integrității electorale, cu consecințe directe asupra participării democratice.

În contextul acestui mediu de amenințări, s-a constatat că gradul de pregătire instituțională este extrem de insuficient în cazul tuturor celor trei actori evaluați. Dintre partidele parlamentare, patru din nouă nu au răspuns la solicitările oficiale de informații. În ceea ce privește celelalte partide, reprezentanții acestora au demonstrat o înțelegere limitată a ceea ce înseamnă prelucrarea datelor cu caracter personal și a operațiunilor pe care le desfășoară partidele lor, fie în mediul digital, fie în mediul offline. Analiza site-urilor web a scos la iveală absența aproape completă a unor notificări conforme privind cookie-urile, politici de confidențialitate inadecvate sau inexistente, formulare de donații neverificate și transferuri transfrontaliere de date – inclusiv către jurisdicții care nu dispun de cadre adecvate de protecție a datelor. Analiza ulterioară a confirmat că partidele se confruntă cu dificultăți în ceea ce privește respectarea chiar și a obligațiilor esențiale în materie de protecție a datelor, cum ar fi elaborarea unor politici interne de protecție a datelor (doar unul a furnizat o politică mai cuprinzătoare pentru analiză, în timp ce trei au furnizat un link către politicile de confidențialitate de pe site-urile lor web), numirea unui responsabil cu protecția datelor (trei partide) și notificarea CNPDCP (niciunul); doar două dintre cele cinci partide care au participat la sondaj au declarat că au efectuat o evaluare a impactului asupra protecției datelor.

CEC dă dovadă de o mai mare conștientizare instituțională și de mai multe exemple de bune practici, printre care adoptarea unor măsuri de restricționare a accesului la Registrul de Stat al Alegătorilor și anonimizarea corespondenței publicate. Cu toate acestea, CEC nu a efectuat o evaluare a impactului asupra protecției datelor (EIPD) pentru niciunul dintre principalele sale sisteme de prelucrare a datelor – în ciuda unei obligații legale în vigoare din 2022, iar politica sa privind protecția datelor face referire la legislația abrogată.

CNPDCP a funcționat în mare parte în mod reactiv. În ultimii cinci ani, nu a efectuat niciun control din proprie inițiativă în domeniul electoral, nu a publicat orientări actualizate pentru actorii electorali din 2013 și nu a organizat cursuri de instruire pentru partide sau pentru CEC. Propriul său site web afișează un banner de cookie-uri care nu poate fi închis și face referire la acte normative care au fost abrogate.

Termenul limită de tranziție, stabilit pentru 23 august 2026, reprezintă o fereastră de oportunitate restrânsă, dar bine definită, pentru realizarea reformelor. Raportul prezintă recomandări detaliate pentru fiecare actor, acordând prioritate finalizării EIPD, numirii efective a RDP, respectării politicilor de confidențialitate, încetării transferurilor de date către terți cu risc ridicat și aplicării proactive a prevederilor de către CNPDCP – inclusiv orientări specifice fiecărui sector și controale țintite înaintea următorului ciclu electoral.

IV. Obiectivele și metodologia cercetării

1. Obiectivul și domeniul de aplicare al studiului

Acest raport analizează practicile de protecție a datelor cu caracter personal ale actorilor principali din ecosistemul electoral al Republicii Moldova – nouă partide politice parlamentare: Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS), Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM), Partidul Nostru, Partidul Democrația Acasă (PDA), Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM), Partidul „Mișcarea Alternativă Națională”, Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei (PDCM), Congresul Civic, Partidul Viitorul Moldovei (PVM), Comisia Electorală Centrală (CEC) și Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) – în contextul ciclurilor electorale 2024-2025, care au cuprins alegerile prezidențiale, un referendum constituțional și alegerile parlamentare.

Studiul are la bază o tranziție legislativă crucială: adoptarea Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, care aliniaza legislația moldovenească în totalitate la Regulamentul general privind protecția datelor (RGPD) al UE și intră în vigoare la 23 august 2026. Această perioadă de tranziție definește orizontul de reformă în raport cu care se evaluează gradul de pregătire instituțională.

Raportul urmărește trei obiective interconectate. În primul rând, acesta descrie contextul amenințărilor: incidentele din perioada 2024-2025 legate de utilizarea abuzivă a datelor alegătorilor, inclusiv transferuri transfrontaliere în masă către Federația Rusă în scopul mituirii alegătorilor și înregistrări fictive prealabile afectând zeci de mii de cetățeni. În al doilea rând, acesta evaluează practicile actuale de protecție a datelor ale celor doi actori în raport cu cerințele Legii nr. 133/2011, având în vedere obligațiile care vor intra în vigoare odată cu Legea nr. 195/2024, identificând lacunele în materie de conformitate și riscurile la adresa drepturilor alegătorilor. În al treilea rând, acesta evaluează eficacitatea CNPDCP în calitate de regulator în domeniul electoral.

Domeniul de aplicare al studiului este delimitat în mod deliberat. Acesta nu își propune să ofere un audit cuprinzător al vreunei instituții anume și, deși nu are ca scop formularea unor concluzii juridice definitive cu privire la legalitatea unor operațiuni specifice de prelucrare, studiul evidențiază lacune evidente în materie de conformitate, precum și practici care contravin cadrului juridic actual. În plus, studiul se străduiește să ofere o evaluare structurată, realizată de experți, a practicilor observabile și a incidentelor cunoscute, menită să informeze dialogul politic și eforturile practice de reformă dintre actorii politici, organismele de management electoral, autoritatea pentru protecția datelor și societatea civilă din Moldova.

2. Abordarea metodologică

Cercetarea combină patru direcții principale de analiză, fiecare dintre ele vizând un actor sau o categorie distinctă de incidente din cadrul peisajului protecției datelor electorale. Împreună, acestea formează o metodologie integrată care corelează rezultatele între diferite tipuri de instituții, moduri de colectare a datelor și cadre analitice. Abordarea se bazează în mare măsură pe [metodologia internațională](#) elaborată de Institutul Național Democratic (NDI), cu contribuția unui grup consultativ de experți convocat în 2025 în scopul elaborării unor standarde și instrumente pentru evaluarea practicilor privind datele cu caracter personal în contextul alegerilor.

Evaluarea a fost realizată în perioada decembrie 2025 – martie 2026 de către doi experți în domeniu – Tetyana Bohdanova, cercetătoare internațională specializată în protecția datelor și alegeri, și Sergiu Bozianu, expert juridic local cu o vastă experiență în legislația moldovenească privind protecția datelor și aplicarea acesteia – la cererea și în strânsă colaborare cu Asociația Promo-LEX. Combinația expertizei comparative internaționale, a cunoștințelor juridice naționale și a experienței în materie de observare electorală și analiză la nivel local este esențială pentru obținerea unor concluzii care să fie atât fundamentate din punct de vedere tehnic, cât și credibile din punct de vedere contextual.

2.1 Cercetare documentară

Prima direcție de analiză se concentrează asupra incidentelor documentate sau ale căror existență a fost susținută în mod credibil, care implică o posibilă utilizare abuzivă a datelor cu caracter personal ale alegătorilor în cadrul ciclurilor electorale din 2024-2025 – o perioadă caracterizată de un context de amenințare accentuat, cu campanii de dezinformare documentate, acuzații de ingerință străină și îngrijorări legate de datele alegătorilor obținute prin canale nereglementate.

Printre sursele analizate se numără deciziile și rapoartele CEC, ale CNPDCP și ale autorităților de aplicare a legii (inclusiv ale Serviciului de Informații și Securitate al Republicii Moldova), publicațiile din mass-media, precum și rapoartele de observare a alegerilor întocmite de Asociația Promo-LEX. Aceste informații au fost completate cu datele obținute din interviuri și chestionare distribuite partidelor politice, CEC și CNPDCP. Incidentele analizate au fost selectate pe baza relevanței lor pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, acoperind comunicările de campanie direcționate, prelucrarea datelor în scopul administrării alegerilor și exploatarea datelor cu caracter personal în sprijinul unor presupuse operațiuni de influențare.

Cercetarea documentară suplimentară a contribuit la înțelegerea de către echipa de cercetare a modului general de utilizare a datelor cu caracter personal ale alegătorilor în cadrul alegerilor din Moldova, a cadrului juridic și electoral aferent, precum și a situației regulamentelor privind protecția datelor cu caracter personal în Moldova.

2.2 Evaluarea partidelor politice parlamentare

A doua direcție de analiză examinează practicile de prelucrare a datelor cu caracter personal ale partidelor politice din Parlamentul Republicii Moldova – și anume, partidele reprezentate în Parlamentul Republicii Moldova, astfel cum a fost constituit în urma alegerilor parlamentare din septembrie 2025. Partidele politice se numără printre cei mai importanți operatori de date din ecosistemul electoral: acestea colectează, analizează și utilizează informații cu caracter personal despre alegători la scară largă, prin intermediul unei game variate de canale, cu diferențe semnificative în ceea ce privește nivelul de sofisticare tehnică și capacitatea instituțională. În consecință, evaluarea practicilor partidelor constituie componenta studiului cu cea mai mare diversitate metodologică.

- **Analiza site-ului web:** Site-ul oficial al fiecărui partid parlamentar a fost analizat cu ajutorul unui cadru analitic structurat, elaborat pe baza cerințelor Legii nr. 133/2011 (ținând seama, de asemenea, de Legea nr. 195/2024) și ale Legii nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale, acolo unde era cazul. Analiza a evaluat prezența și caracterul adecvat al notificărilor privind confidențialitatea și al politicilor privind cookie-urile; legalitatea și transparența mecanismelor de consimțământ pentru colectarea datelor prin intermediul formularelor web, al abonărilor la buletine informative, al înregistrării voluntarilor sau al funcționalității de donații; utilizarea tehnologiilor de urmărire, inclusiv cookie-uri, pixeli și scripturi de analiză; prezența linkurilor către platforme terțe și implicațiile asociate partajării datelor; precum și accesibilitatea și exhaustivitatea informațiilor privind drepturile persoanelor vizate. Analiza site-ului web a fost realizată de echipa de cercetare între mijlocul lunii ianuarie și începutul lunii martie 2026, iar concluziile acesteia nu reflectă eventualele modificări ale conținutului sau ale setărilor survenite după această perioadă. Pentru a analiza utilizarea cookie-urilor, a urmăriților sau a altor scripturi analitice, echipa a folosit [Blacklight](#), un instrument de verificare a confidențialității site-urilor web în timp real, creat de redacția non-profit The Markup. Toate site-urile web analizate sunt enumerate în **Anexa 2**. Echipa de cercetare nu a analizat activitatea online a partidelor pe rețelele de socializare, având în vedere că de la alegeri a trecut o perioadă îndelungată de timp.
- **Solicitări oficiale de informații:** în februarie 2026, Asociația Promo-LEX a adresat cereri oficiale de informații tuturor părților menționate mai sus. Solicitățile de informații au inclus un chestionar structurat și o cerere de interviu. Chestionarul avea ca scop obținerea de informații cu privire la: tipurile de date cu caracter personal colectate și scopurile în care sunt prelucrate; temeiurile juridice invocate pentru operațiunile de prelucrare, inclusiv prelucrarea categoriilor speciale de date, cum ar fi opiniile politice; utilizarea instrumentelor de analiză a datelor, de profilare sau de micro-țintire în cadrul activităților de campanie; acordurile de partajare a datelor cu terți, inclusiv

cu furnizorii de servicii de campanie digitală din Moldova sau din străinătate; punerea în aplicare a procedurilor privind drepturile persoanelor vizate; existența și conținutul politicilor interne de protecție a datelor; și altele. Chestionarul complet este reprodus în **Anexa 3**.

Din cele **nouă** partide politice parlamentare cărora li s-a trimis solicitarea, **patru**¹ nu au răspuns, printre care: Partidul Democrația Acasă (PDA), Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM), Partidul „Mișcarea Alternativă Națională” și Congresul Civic.

- **Interviuri:** În perioada 24 februarie – 6 martie 2026, au fost realizate interviuri semi-structurate într-un format hibrid cu reprezentanți ai cinci partide parlamentare, printre care s-au numărat și funcționari de partid cu roluri de conducere de nivel superior și/sau cu atribuții juridice și de conformitate. Majoritatea interviurilor au fost realizate în comun de un expert național și unul internațional. Interviurile s-au bazat pe răspunsurile primite la chestionar și au avut ca scop obținerea unor informații mai detaliate și mai contextualizate decât permite chestionarul structurat, precum și analizarea mai aprofundată a practicilor specifice, a provocărilor și a atitudinilor instituționale față de respectarea normelor de protecție a datelor. Toate interviurile au fost realizate menționând numele participanților, cu excepția cazurilor în care unul sau mai mulți participanți au solicitat în mod expres contrariul. Nu a fost posibilă realizarea interviurilor cu cele patru partide politice care nu au răspuns la solicitarea de informații, precum și cu Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS) (în perioada cercetării respective).

2.3 Evaluarea Comisiei Electorale Centrale

A treia direcție de analiză examinează practicile de prelucrare a datelor cu caracter personal ale Comisiei Electorale Centrale (CEC), principalul organism de management electoral responsabil cu organizarea alegerilor naționale în Republica Moldova. Evaluarea s-a desfășurat pe baza unui **chestionar structurat** – reprodus integral în **Anexa 4** – transmis către CEC, completat de un **interviu semi-structurat** realizat online. De remarcat faptul că CEC a furnizat răspunsul în termen de două zile calendaristice de la primirea solicitării oficiale de informații și a transmis ulterior materialele suplimentare solicitate, precum și a acceptat fără întârziere să participe la un interviu.²

Chestionarul s-a axat pe patru domenii tematice: structurile interne de guvernare ale CEC în materie de protecție a datelor, inclusiv numirea unui responsabil cu protecția datelor (RPD), adoptarea politicilor interne, realizarea evaluării impactului asupra protecției datelor cu caracter personal (EIPD) și colaborarea cu CNPDCP; gestionarea Registrului de Stat al Alegătorilor (RSA); gestionarea înregistrării candidaților și a raportărilor privind finanțarea partidelor, cu o atenție specială acordată delimitării dintre datele cu caracter personal disponibile public și cele cu acces restricționat; precum și implicațiile privind protecția datelor ale supravegherii video la secțiile de votare. Constatările obținute din răspunsurile la chestionar, din interviu și din materialele suplimentare furnizate sunt prezentate în capitolul V. Constatări principale, Secțiunea 3. Comisia Electorală Centrală.

2.4 Evaluarea activității Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

A patra direcție de analiză examinează practicile și abordarea de supraveghere a Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din Republica Moldova (CNPDCP), autoritatea responsabilă cu aplicarea legislației privind protecția datelor cu caracter personal și cu promovarea respectării acesteia în toate sectoarele, inclusiv în domeniul electoral. Evaluarea s-a desfășurat prin intermediul unui **chestionar structurat** – reprodus integral în **Anexa 5** – transmis directorului CNPDCP. De remarcat faptul că reprezentanții CNPDCP s-au prezentat la interviu la patru zile după termenul legal obligatoriu³ și au furnizat un răspuns scris chiar mai târziu, care nu a mai fost inclus în perioada acoperită de această analiză. Echipa de cercetare a analizat, de asemenea, site-ul web al CNPDCP.

Chestionarul s-a axat pe trei dimensiuni interconectate ale activității de reglementare a CNPDCP în domeniul electoral: 1) istoricul său în materie de aplicare a legii și de supraveghere, inclusiv numărul

¹ Partidul Viitorul Moldovei a răspuns la întrebările din chestionar în cadrul unui interviu.

² În conformitate cu prevederile Legii nr. 148/2023 privind accesul la informații de interes public, partidele politice, CEC și CNPDCP sunt furnizori de informații (art. 5). Termenul pentru examinarea cererii de acces la informații este de până la 10 zile calendaristice (art. 19 alin. (1)), iar modalitatea de obținere a informațiilor este stabilită de solicitant (art. 20 alin. (1)).

³ ibid.

de plângeri depuse împotriva partidelor politice și CEC, precum și modul în care au fost soluționate acestea, controalele efectuate din proprie inițiativă și orice cazuri implicând transferuri transfrontaliere neconforme ale datelor alegătorilor sau ale membrilor partidelor; 2) activitățile sale de consolidare a capacităților și de informare, inclusiv emiterea de orientări sau instrucțiuni specifice sectorului, cursurile de formare organizate împreună cu partidele și CEC, precum și rata notificărilor privind numirea responsabililor cu protecția datelor de către actorii electorali; 3) precum și gradul său de pregătire instituțională și autoevaluarea sa, inclusiv numărul de cereri de consultare prealabilă primite de la partide și CEC, utilizarea autorității sale de a interzice prelucrarea categoriilor speciale de date, măsurile luate pentru a promova respectarea normelor în domeniul electoral, inițiativele de consolidare a cadrului legislativ, precum și propria sa evaluare a adecvării instrumentelor juridice existente și a situației generale privind prelucrarea datelor cu caracter personal în contexte electorale. Constatările obținute din răspunsurile la interviuri și din analiza site-ului web al CNPDCP sunt incluse în Capitolul V. Constatări principale, Secțiunea 4. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

3. Cadrul normativ pentru evaluare

Evaluarea se realizează în conformitate cu un cadru normativ bine definit, prevăzut de Legea nr. 133/2011, luând însă în considerare cerințele Legii nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, care a fost publicată în Monitorul Oficial la 25 iulie 2024 și care va intra în vigoare la 23 august 2026.

Criteriile de evaluare aplicate în cadrul evaluărilor partidelor politice și ale CEC includ: legalitatea prelucrării și identificarea temeiurilor juridice adecvate, inclusiv pentru categoriile speciale de date, cum ar fi opiniile politice; respectarea principiilor limitării scopului, minimizării datelor, exactității și limitării stocării; obligațiile de transparență și caracterul adecvat al notificărilor privind confidențialitatea; existența mecanismelor de consimțământ și a procedurilor privind drepturile persoanelor vizate; măsurile de guvernanță instituțională, inclusiv numirea responsabililor cu protecția datelor, efectuarea evaluărilor de impact asupra protecției datelor și punerea în aplicare a măsurilor de securitate tehnice și organizatorice; gestionarea partajării datelor cu terți, a transferurilor transfrontaliere și a comunicărilor de marketing direct. În cazul CNPDCP, analiza examinează caracterul adecvat al instrumentelor de supraveghere și al activității de aplicare a legii. Reglementările aplicabile sunt prezentate mai detaliat în **Anexa 1**.

4. Limitări

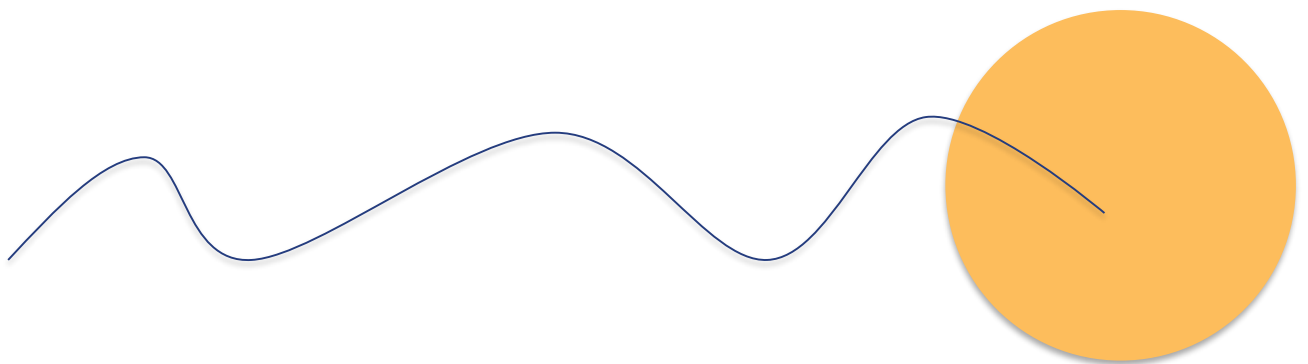
Constatările acestui raport reflectă situația practicilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, așa cum au fost documentate în principal după încheierea ciclurilor electorale din 2024-2025. Analiza site-urilor web ale partidelor politice și a mecanismelor de colectare a datelor online a fost realizată în perioada ianuarie-martie 2026, iar cererile de informații și scrisorile de solicitare a interviurilor au fost transmise la CEC și CNPDCP în februarie 2026. Această sincronizare înseamnă că *raportul oferă o imagine de ansamblu postelectorală a activității online, mai degrabă decât o descriere în timp real a practicilor așa cum s-au desfășurat în timpul campaniilor*. Funcționalitatea site-urilor web, configurațiile de monitorizare și mecanismele de colectare a datelor s-ar putea să se fi modificat între perioada electorală și momentul analizei – și, într-adevăr, s-ar putea să se modifice din nou după aceea.

Exhaustivitatea evaluării este limitată și mai mult de gradul de cooperare al actorilor intervievați. După cum s-a menționat mai sus, doar **cinci** partide parlamentare au răspuns la chestionarul structurat, și doar **patru** dintre acestea au acceptat să participe la interviuri, ceea ce limitează profunzimea constatărilor pentru aceste partide și sporește ponderea acordată analizei site-urilor web externe și cercetării documentare. În cazul în care nu s-a primit niciun răspuns, acest lucru este menționat în secțiunea dedicată constatărilor și tratat ca un element de date de sine stătător. În plus, atât în cazul chestionarelor, cât și al interviurilor, *constatările se limitează la informațiile pe care respondenții au ales să le dezvăluie echipei de cercetare*, posibilitatea de a verifica răspunsurile fiind limitată. În mod similar, informațiile obținute de la CEC și CNPDCP reflectă ceea ce aceste instituții au

ales să dezvăluie în cadrul unui schimb de informații solicitat, și nu rezultatul unui audit formal cu puteri obligatorii de divulgare.

Este important de menționat că cercetarea a acoperit aspectele cheie accesibile pentru studiu, *dar nu poate pretinde că constatările și lacunele identificate sunt exhaustive*, întrucât echipa de cercetare nu a avut acces la registre, baze de date, clădiri și infrastructura utilizată și nici nu a efectuat o evaluare aprofundată a tuturor aspectelor legate de prelucrarea datelor cu caracter personal în contextul electoral.

Aceste limitări nu subminează constatările de ansamblu, ci înseamnă că raportul trebuie interpretat ca o evaluare structurată realizată de experți pe baza datelor disponibile, și nu ca un audit instituțional exhaustiv.



V. Constatări principale

1. Context: cazuri înregistrate de utilizare abuzivă a datelor cu caracter personal ale alegătorilor în ciclurile electorale 2024-2025

Echipa de cercetare a analizat cazurile documentate de utilizare abuzivă a datelor cu caracter personal ale alegătorilor în timpul alegerilor prezidențiale și referendumului constituțional din 2024, precum și al alegerilor parlamentare din 2025 – o perioadă marcată de campanii de dezinformare, acuzații de ingerință străină și îngrijorări cu privire la datele alegătorilor obținute în mod ilegal – pentru a construi o bază empirică pentru evaluare. Sursele au inclus decizii și rapoarte ale CEC, CNPDCP, Serviciului de Informații și Securitate (SIS) din Moldova, publicații media și rapoarte de observare electorală ale Promo-LEX. Analiza a fost completată prin interviuri și chestionare primite de la partidele politice, CEC și CNPDCP. Incidentele au fost selectate pe baza relevanței lor pentru prelucrarea datelor cu caracter personal, acoperind domenii precum comunicările de campanie direcționate, achiziționarea în scop comercial a datelor alegătorilor, încălcările securității datelor și exploatarea datelor cu caracter personal în cadrul unor presupuse operațiuni de influențare.

Cele mai grave incidente înregistrate au implicat colectarea și transferul datelor cu caracter personal în străinătate în scopul mituirii alegătorilor sau al înregistrării frauduloase în vederea votului.

Astfel, în timpul alegerilor prezidențiale și referendumului constituțional din 2024, observatorii de teren ai Promo-LEX au semnalat colectarea în masă și transferul către Federația Rusă a datelor personale ale alegătorilor – în special prin utilizarea funcționalității de chatbot a aplicației de mesagerie Telegram⁴ – care colecta datele personale ale alegătorilor din documentele de identitate și numerele conturilor bancare ale acestora, în schimbul unei sume modice, în scopul mobilizării cetățenilor cu promisiuni de plăți suplimentare. Observatorii au semnalat, de asemenea, alte cazuri în care aceeași forță politică a încercat să colecteze date din documentele de identitate ale alegătorilor în schimbul unor sume de bani. Publicațiile media analizate menționează, de asemenea, că persoanele anchetate în 2025 pentru colectarea ilegală a datelor cetățenilor și transferarea acestora către Federația Rusă au utilizat, de asemenea, o aplicație mobilă distribuită prin Telegram⁵. Aceste informații au fost completate de un raport SIS neclasificat⁶, care a scos la iveală amploarea operațiunii, menționând că aceasta ar fi putut viza aproximativ 84.000 de alegători. Raportul precizează că schema a implicat deschiderea de conturi bancare pentru cetățeni moldoveni la banca rusă *Promsvyazbank*, în scopul mituirii alegătorilor la scară largă.

Este de remarcat faptul că, în aceste cazuri, datele cu caracter personal ale cetățenilor moldoveni au fost transferate către o jurisdicție care, în conformitate cu art. 32 din Legea nr. 133/2011 și cu Decizia nr. 33/2022 a CNPDCP privind aprobarea listei statelor care asigură un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, nu asigură un astfel de nivel adecvat de protecție. În plus, în absența unor acorduri relevante privind protecția datelor cu Federația Rusă, autoritățile naționale din Republica Moldova nu dispun de putere legală de a investiga sau sancționa încălcările care au loc pe teritoriul rus odată ce datele au fost transferate.

În urma acestor incidente, CNPDCP a folosit site-ul web și canalele de socializare pentru a sfătui alegătorii să fie mai precauți atunci când furnizează datele lor personale. Cu toate acestea, potrivit interviului cu reprezentanții CNPDCP, această temă nu a beneficiat de o acoperire mediatică specială (în afara reportajelor legate de anchetele privind rețeaua Șor) care să contribuie la informarea alegătorilor cu privire la protecția datelor. Echipa a efectuat o căutare pe site-ul CNPDCP și a identificat

⁴ În septembrie 2024, Ilan Șor, liderul BP Victorie, a susținut că a înregistrat peste 800.000 de persoane prin intermediul funcționalității de chatbot de pe canalul său de Telegram. A se vedea [MISIUNEA DE OBSERVARE ALEGERI PREZIDENTIALE SI REFERENDUM CONSTITUTIONAL 20 OCTOMBRIE \(3 NOIEMBRIE\) 2024](#) (RO) pentru mai multe detalii.

⁵ <https://newsmaker.md/ru/video-mobilnoe-prilojenie-dlya-podkupa-izbiratelei-na-predstovashih-vyborah-podrobnosti-obyskov> (RU).

⁶ [FRAUDELE ELECTORALE CONSTATATE ÎN CADRUL ALEGERILOR PREZIDENTIALE ȘI A REFERENDUMULUI REPUBLICAN: Imixtiunea externă în procesele electorale din Republica Moldova](#) (RO).

foarte puține publicații relevante; în plus, data de referință a publicațiilor nu a fost întotdeauna menționată.⁷

În ciuda riscului crescut de utilizare abuzivă a datelor alegătorilor, dovedit de astfel de incidente, CNPDCP a jucat un rol mai degrabă reactiv în procesul electoral de atunci. Conform interviului menționat mai sus – deși Centrul a răspuns la plângerile venite din partea CEC, a persoanelor vizate sau la informațiile primite de la autoritățile de aplicare a legii – acesta nu a luat nicio măsură specială sau proactivă în acest sens; cum ar fi, de exemplu, inițierea unei revizui a practicilor de prelucrare a datelor ale altor forțe politice care au candidat la alegerile prezidențiale din 2024 sau la alegerile parlamentare ulterioare din 2025, emiterea de orientări specifice pentru CEC, candidați sau partide politice privind prelucrarea datelor cu caracter personal în timpul alegerilor sau desfășurarea de activități suplimentare de informare pentru alegători (de exemplu, în mass-media).

În plus, în conformitate cu articolul 27 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, CNPDCP examinează plângerile într-un termen de trei luni, cu posibilitatea prelungirii acestuia până la șase luni – ceea ce reprezintă o perioadă foarte lungă, având în vedere caracterul urgent al amenințărilor electorale examinate și intervențiile necesare din partea CNPDCP și a altor autorități competente pentru identificarea promptă și sancționarea eficientă a celor responsabili, precum și pentru prevenirea unor noi încălcări.⁸ (Pentru mai multe informații privind activitățile CNPDCP și recomandările relevante, a se vedea capitolul V. Constatări principale, Secțiunea 4. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal și Capitolul VI. Concluzii și recomandări).

Un alt incident critic a fost reprezentat de înregistrările preliminare masive ale alegătorilor pentru votul în străinătate (pe teritoriul Federației Ruse), care au ajuns la 8.238 de cazuri în 2024 – aproximativ de opt ori mai mult decât cifra din 2021 – în ciuda unei scăderi documentate a numărului de cetățeni moldoveni care locuiesc în Rusia.⁹ În cadrul interviului, reprezentanții CEC au declarat că s-a constatat că „cineva a înregistrat în mod masiv persoane pentru secțiile de votare din Federația Rusă, în timp ce aceste persoane se aflau de fapt în Republica Moldova” (traducere proprie a citatului CEC realizată de echipa de cercetare). Mai mult, această practică a continuat și în 2025, CEC confirmând în cadrul interviului că au fost identificate aproximativ 13.000 de înregistrări legate de alegerile parlamentare. Rapoartele mass-media au furnizat dovezi suplimentare privind depunerea de înregistrări în numele cetățenilor moldoveni care locuiesc în Moldova, fără știrea acestora.¹⁰ Ancheta privind ambele incidente nu a reușit să identifice autorii, CEC precizând că aceștia nu au putut fi localizați pe baza adreselor IP situate în străinătate. În mod deosebit, aceste incidente indică faptul că ar fi putut avea loc un alt transfer transfrontalier în masă de date ale cetățenilor către o jurisdicție care nu dispune de un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.

Încă din 2024, observatorii electorali au atras atenția CEC asupra faptului că procedura de preînregistrare este extrem de simplă și necesită doar datele din pașaport pentru depunerea cererii. Cu alte cuvinte, nu există mecanisme concrete care să permită validarea identității persoanei și să împiedice înregistrarea abuzivă a acestor date, cum ar fi: semnătura electronică, alte mijloace de autentificare, etc. În plus, acești alegători „preînregistrați” sunt apoi eliminați de pe listele electorale de la secțiile lor de votare principale, ceea ce complică și mai mult procesul de votare pentru cei ale căror date au fost utilizate necorespunzător.

De asemenea, în cazul depistării unor astfel de incidente de securitate în cadrul prelucrării datelor cu caracter personal, persoanele vizate nu sunt informate că datele lor cu caracter personal au făcut obiectul unei prelucrări neconforme, pentru a le permite să-și apere drepturile în cadrul unor proceduri civile, administrative, contravenționale sau penale.

⁷ Pentru lista publicațiilor identificate, a se vedea capitolul V. Constatări principale, Secțiunea 4. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

⁸ Legea nr. 195/2024 prelungeste și mai mult această perioadă, stabilind durata desfășurării anchetei la maximum 6 luni de la data inițierii acesteia, cu posibilitatea unei prelungiri justificate cu o lună, dar fără a depăși 12 luni de la data inițierii, în funcție de complexitatea cazului, de volumul informațiilor care trebuie obținute și examinate, de comportamentul participanților la procedura de anchetă și de alte aspecte relevante (art. 81 alin. (25) din Legea nr. 195/2024).

⁹ A se vedea [PRESIDENTIAL ELECTIONS AND REPUBLICAN CONSTITUTIONAL REFERENDUM OCTOBER 20, 2024: Report No. 2](#) (EN) [ALEGERILE PREZIDENȚIALE ȘI REFERENDUMUL CONSTITUȚIONAL REPUBLICAN DIN 20 OCTOMBRIE 2024: Raportul nr. 2] pentru mai multe detalii.

¹⁰ <https://gagauzinfo.md/index.php/news/politics/vi-cto-tam-mutite-dodon-uznal-cto-zaregistrirovalsya-dlya-golosovaniya-v-moskve> (RU).

În urma cazului de preînregistrare frauduloasă a alegătorilor din 2024, Promo-LEX a recomandat deja efectuarea unei evaluări a impactului asupra protecției datelor pentru Sistemul Informațional Automatizat de Stat „Alegeri” (SIASA). Chiar dacă această obligație există încă din 2022¹¹ – conform constatărilor acestui studiu – CEC nu a efectuat nicio evaluare a impactului asupra protecției datelor (EIPD) (Pentru mai multe informații privind activitățile CEC și recomandările relevante, a se vedea Capitolul V. Constatări principale, Secțiunea 3. Comisia Electorală Centrală și Capitolul VI. Concluzii și recomandări).

De remarcat că caracterul repetitiv al unora dintre aceste incidente face imposibilă excluderea posibilității ca datele alegătorilor colectate și prelucrate în mod ilegal în perioada 2024-2025 să fie utilizate în mod abuziv în cadrul viitoarelor cicluri electorale de către aceiași actori – cu excepția cazului în care se iau măsurile preventive necesare.

2. Partidele politice

2.1. Site-urile web ale partidelor politice: Ce am observat

Prezentare generală

Echipa de cercetare a analizat site-urile oficiale ale tuturor celor **nouă** partide politice reprezentate în Parlamentul Republicii Moldova în urma alegerilor din septembrie 2025. Lista completă a site-urilor analizate este prezentată în **Anexa 2**. Fiecare site web a fost analizat în perioada ianuarie-februarie 2026, utilizând un cadru structurat care a evaluat patru elemente: prezența și funcționarea tehnologiilor de urmărire ale terților, detectate cu ajutorul instrumentului de verificare a confidențialității în timp real Blacklight; tipurile de formulare de colectare a datelor și funcționalitățile interactive oferite; existența, conținutul și conformitatea juridică a politicilor de confidențialitate, a notificărilor privind cookie-urile și a termenilor și condițiilor; precum și respectarea cerințelor specifice prevăzute la articolele 12 și 25 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal și la articolul 10 alineatul (2) din Legea nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale – prevederile privind transparența, notificările de confidențialitate și consimțământul care rămân aplicabile în perioada de tranziție care precede intrarea în vigoare deplină a Legii nr. 195/2024.

Analiza site-ului web a fost efectuată din două puncte de acces externe distincte (unul din interiorul și unul din afara Moldovei) la un moment dat, fără acces back-end la platformele sau sistemele părților. Funcționalitatea constatată poate diferi de cea cu care se confruntă utilizatorii care accesează aceleași site-uri de pe dispozitive, browsere sau adrese IP diferite, ceea ce înseamnă că analiza oferă o imagine neapărat parțială și limitată în timp a mediului de prelucrare a datelor online al fiecărei părți.

Deficiențe generalizate

Analiza site-ului web a scos la iveală o serie de nereguli de conformitate sistemice la nivelul peisajului partidelor parlamentare, și nu izolate la nivelul unor actori individuali.

- **Lipsa notificărilor privind cookie-urile:** Cea mai răspândită deficiență este lipsa bannerelor de cookie-uri și a mecanismelor de consimțământ conforme: majoritatea partidelor utilizează scripturi de urmărire ale unor terți – cel mai adesea de la Alphabet Inc. (Google Analytics) – în timp ce **niciuna** nu informează utilizatorii și nu oferă vreun mecanism de acceptare sau refuzare a cookie-urilor.
- **Deficiențe în politicile de confidențialitate:** patru dintre cele **nouă** site-uri web analizate nu păreau să aibă o politică de confidențialitate sau să afișeze vreo notificare privind protecția datelor la momentul analizei, printre acestea numărându-se **socialistii.md** (PSRM), **partidulnostru.md** (Partidul Nostru), **pcrm.md** (PCRM) și **congresulcivic.md** (Congresul Civic). Celelalte **cinci** site-uri web – **unpaspentru.md** (PAS), **pda.md** (PDA), **alternativa.eu** (Partidul „Mișcarea Alternativă Națională”), **pdcmm.md** (PDCM) și **viitorulmoldovei.md** (PVM) – au publicat politici de

¹¹ Necesitatea efectuării unei evaluări a impactului asupra protecției datelor este stabilită începând cu 2022 prin Legea nr. 175/2021 (obligația fiind introdusă la art. 23 din Legea nr. 133/2011).

confidențialitate. Cu toate acestea, în majoritatea cazurilor, acestea sunt documente formale care nu îndeplinesc cerințele minime de transparență prevăzute de lege: nu identifică operatorul de date și persoanele împuternicite să prelucreze datele, nu precizează categoriile de date cu caracter personal prelucrate, scopurile prelucrării sau temeiurile juridice ale acestora și nu indică perioadele de stocare, drepturile persoanelor vizate sau datele de contact ale unui responsabil cu protecția datelor.

- **Transferurile transfrontaliere de date, inclusiv către jurisdicții care nu dispun de un cadru adecvat de protecție a datelor:** începând cu ianuarie 2026, toate părțile evaluate par să efectueze anumite transferuri transfrontaliere de date prin intermediul site-urilor lor web – în unele cazuri către servere situate în afara Moldovei și a UE – și anume, prin utilizarea adreselor de Gmail pentru contactele oficiale ale părților, platforme de servicii digitale, precum Cloudflare, scripturi de analiză a audienței și instrumente de urmărire ale companiilor de social media, cum ar fi Google Analytics și Yandex Metrics, în mare parte fără nicio indicație că ar exista măsuri de protecție adecvate.
- **Verificarea necorespunzătoare a identității în cazul donațiilor:**¹² Formularele de donație de pe **cinci** dintre cele **nouă** site-uri web nu dispun de mecanisme de verificare a identității, ceea ce ridică semne de întrebare atât cu privire la integritatea datelor, cât și la securitatea tranzacțiilor financiare. Printre acestea se numără: congresulcivic.md (Congresul Civic), pdcm.md (PDCM), alternativa.eu (Partidul „Mișcarea Alternativă Națională”), pda.md (PDA) și unpaspentru.md (PAS).
- **Interpretarea greșită a consimțământului:** **trei** dintre cele **nouă** site-uri web analizate, printre care unpaspentru.md (PAS), pda.md (PDA) și pdcm.md (PDCM), menționează în mod eronat consimțământul ca temei juridic pentru prelucrarea datelor în contexte în care acesta fie nu este aplicabil, fie a fost obținut în mod necorespunzător – o neînțelegere recurentă a cadrului juridic pe care analiza o evidențiază la toate partidele, indiferent de orientarea politică și de capacitatea instituțională.

Constatări privind site-urile web individuale

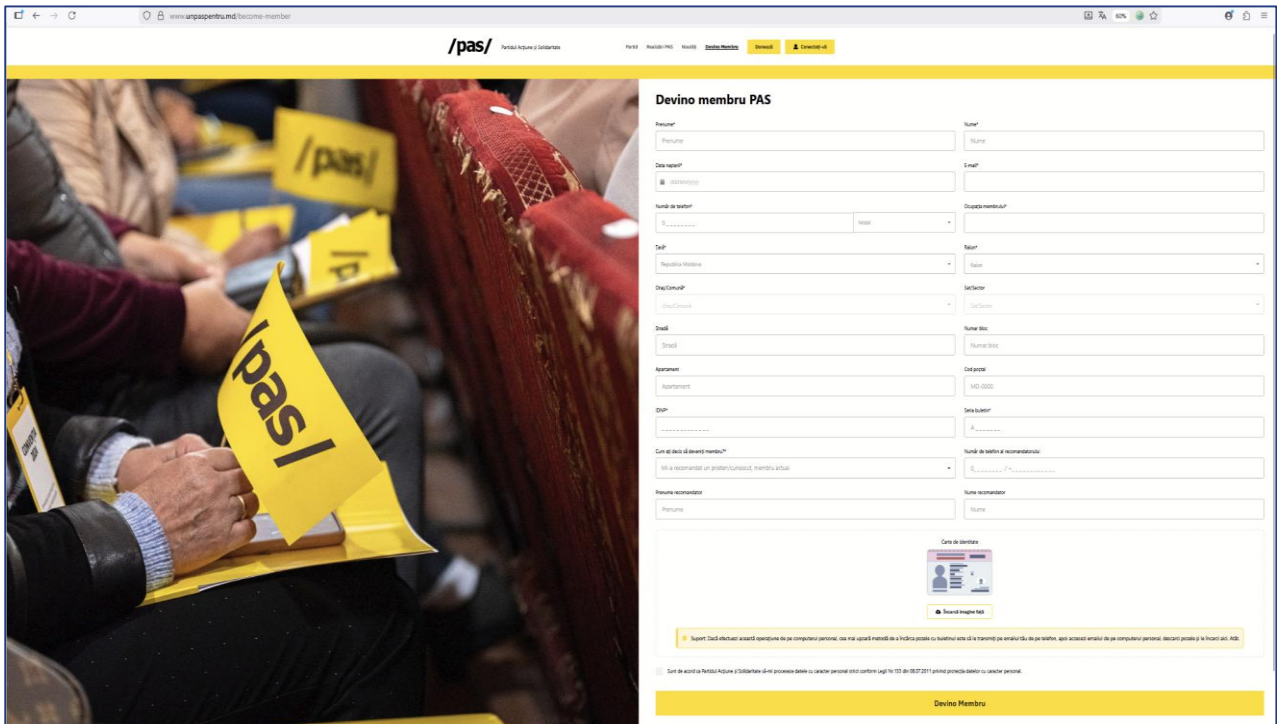
Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS) – unpaspentru.md

PAS administrează cel mai complex site web dintre toate partidele parlamentare, oferind abonamente la noutăți prin e-mail, formulare de aderare la partid, un formular de donații, un portal de autentificare pentru utilizatori și funcționalități de plată a cotizației de membru, precum și un formular de comentarii publice. Site-ul are publicate o Politică de confidențialitate și Termeni și condiții. Analiza tehnică a detectat un cookie de la o terță parte aparținând companiei de tehnologie Cloudflare Inc., precum și o tehnică de amprentare a elementelor canvas – o metodă concepută pentru a identifica și a urmări utilizatorii chiar și atunci când cookie-urile de la terțe părți sunt blocate. Cu toate acestea, site-ul web nu afișează utilizatorilor niciun banner sau notificare privind cookie-urile.

Deși politica de confidențialitate este publicată și este destul de cuprinzătoare, aceasta nu îndeplinește cerințele Articolului 12 din Legea nr. 133/2011. În special, aceasta nu identifică operatorul de date sau persoanele împuternicite să prelucreze datele, nu specifică categoriile de date, scopurile, temeiurile juridice, perioadele de stocare sau drepturile persoanelor vizate și afirmă în mod eronat că RGPD se aplică direct prelucrării datelor în Republica Moldova și că Republica Moldova este membră a UE.

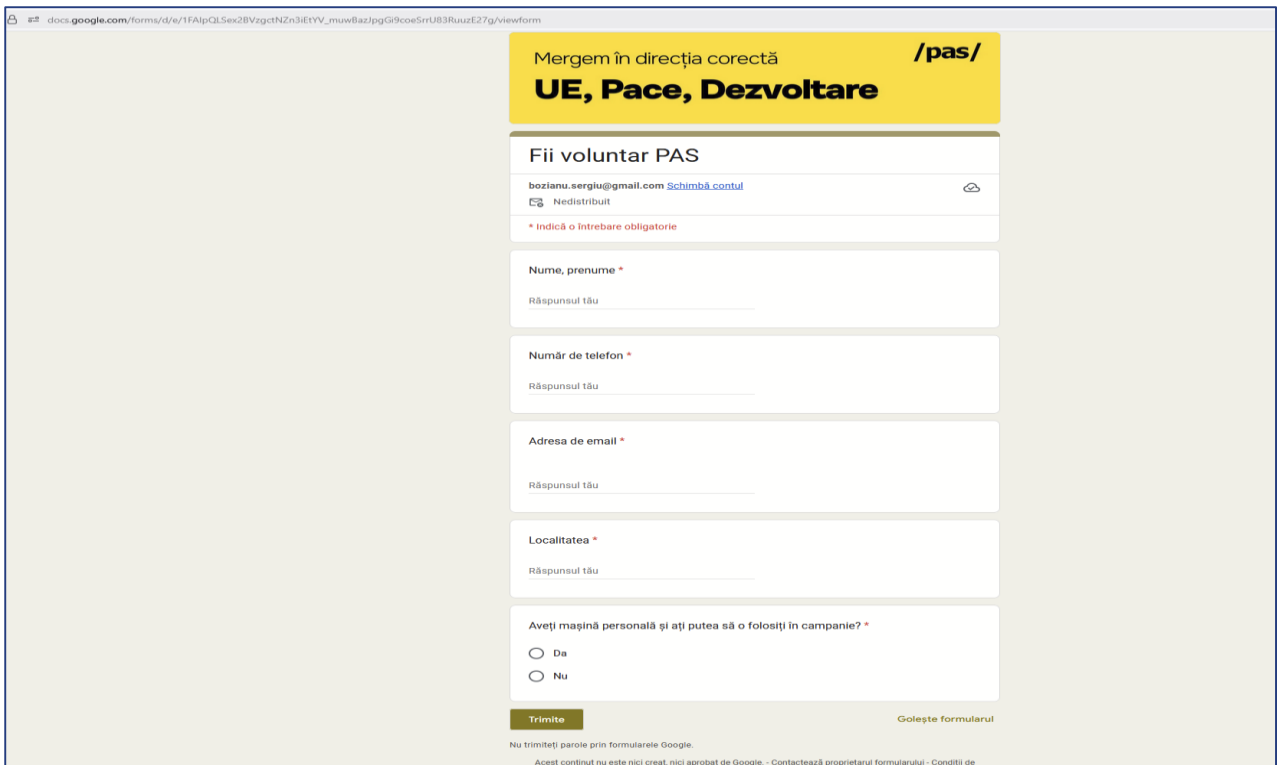
¹² Echipa de cercetare a testat acest mecanism pe baza informațiilor disponibile pe site-urile web ale partidelor, inclusiv: <https://www.unpaspentru.md/payment/donation/check-customer-data>
<https://pda.md/adera-la-partid/>
<https://partidul nostru.md/donation>
<https://alternativa.eu/doneaza/>
<https://pdcm.md/ro/donate>
<https://congresulcivic.md/donate/>

Formularul de aderare disponibil pe site-ul web nu dispune de un mecanism de verificare a identității și se bazează pe consimțământ ca temei juridic într-un context în care acest lucru este discutabil din punct de vedere juridic. Aceleași deficiențe se regăsesc în mare parte și pe site-ul web auxiliar al partidului dedicat campaniei electorale, <http://pas2025.md>.



Formularul de cerere de aderare de pe site-ul PAS. Captură de ecran din 6 martie 2026

De remarcat faptul că acesta din urmă redirecționează către un chestionar de înscriere a voluntarilor sub forma unui formular Google, care nu conține nicio notă informativă privind prelucrarea și protecția datelor și nici nu solicită consimțământul persoanei vizate la momentul trimiterii.



Un chestionar de înscriere a voluntarilor bazat pe un formular Google, accesibil printr-un link de pe site-ul <http://pas2025.md>. Captură de ecran din 6 martie 2026.

Partidul Socialiștilor din Republica Moldova – socialistii.md

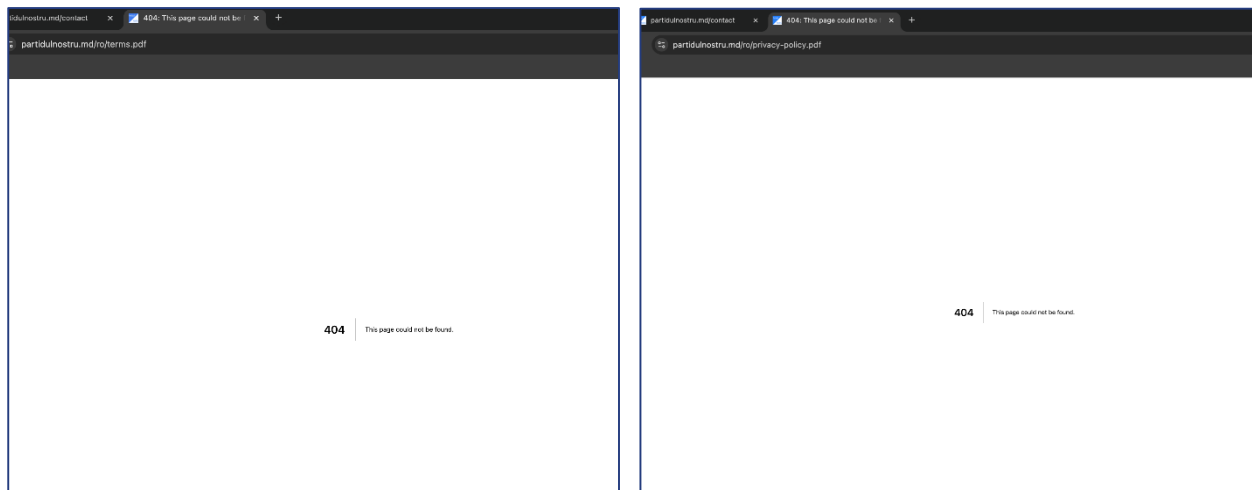
Site-ul web al Partidului Socialiștilor este cel mai simplu dintre cele analizate. Blacklight nu a detectat niciun cookie sau instrument de urmărire provenind de la terți, iar site-ul nu pare să colecteze date cu caracter personal prin intermediul formularelor online (site-ul web pune la dispoziție un formular de aderare descărcabil și a datelor de contact ale birourilor regionale). Site-ul web nu dispune de nicio politică de confidențialitate, iar pe pagină nu este afișată nicio notificare privind prelucrarea și protecția datelor și niciun banner privind cookie-urile.

Potrivit providerului de hosting, Digital Ocean, serverul site-ului web al partidului se află în Germania, ceea ce înseamnă că au loc transferuri transfrontaliere de date chiar și în absența unor mecanisme active de colectare a datelor vizibile pentru utilizator. Lipsa generală a oricărei indicații privind existența unei infrastructuri de guvernare în materie de protecție a datelor pe site-ul web al PSRM – indiferent dacă partidul colectează sau nu date personale detaliate ale utilizatorilor prin intermediul acestuia – constituie în sine o problemă de conformitate.

Partidul Nostru – partidulnostru.md

Site-ul web al Partidului Nostru oferă un formular de cerere de aderare și de înscriere în rezerva de personal, un formular de sugestii, un formular de feedback și o funcție de abonare la buletinul informativ, toate acestea fără mecanisme de consimțământ și fără o notă informativă privind prelucrarea și protecția datelor. Blacklight a detectat două instrumente de urmărire publicitară – scripturi aparținând Facebook Inc. și Alphabet Inc. – însă pe site nu este afișată nicio notificare privind cookie-urile.

În plus, prin utilizarea adresei de e-mail presapartidulnostru@gmail.com indicate pe site-ul web are loc un transfer transfrontalier de date, ceea ce înseamnă că orice date furnizate atunci când se contactează partea respectivă prin intermediul acestei adrese de e-mail sunt transmise prin serverele Google situate în afara Moldovei. Paginile care prezintă Politica de confidențialitate și Termenii și condițiile de pe site nu se încarcă, ceea ce înseamnă că utilizatorii nu au nicio modalitate de a obține informații cu privire la modul în care sunt prelucrate datele lor.



Site-ul partidului nostru, partidulnostru.md, nu reușește să încarce paginile care conțin Politica de confidențialitate și Termenii și condițiile. Capturi de ecran din data de 11 ianuarie 2026.

Partidul Democrația Acasă – pda.md

Site-ul web al PDA oferă un formular de contact/feedback, un formular de aderare la partid și o funcție de donații. Site-ul conține un instrument de urmărire publicitară al Alphabet Inc., dar nu se afișează nicio notificare privind cookie-urile. Partidul a publicat o Politică de confidențialitate și Termeni și condiții; cu toate acestea, Politica de confidențialitate este considerată formală și neconformă, întrucât nu specifică identitatea operatorului de date, categoriile de date, scopurile, temeiurile juridice, perioadele de stocare sau drepturile persoanelor vizate și nu conține o politică privind cookie-urile.

Transferurile transfrontaliere de date au loc prin intermediul adresei de e-mail partidulda@gmail.com, afectând datele furnizate la contactarea partidului prin intermediul respectivei adrese de e-mail.

Formularul de donație nu conține un mecanism de validare a codului IDNP și a datelor din copia buletinului de identitate, inclusiv o funcționalitate care să permită detectarea unei copii eronate a documentului de identitate, iar consimțământul este invocat în mod eronat ca temei juridic pentru prelucrarea datelor referitoare la donație. Termenii și condițiile menționează că datele referitoare la donație pot fi partajate cu CEC.

Detalii Pentru Facturare

Prenom *
Nume *
IDNP *
Telefon *
Domiciliul Indicat in Buletin *
Locul de muncă *
Ocupația *
Adresă email *

Validare

Copie la Buletinul de identitate ori Pașaport (Se permite expirat) *

Încarcă imagine față

Copie la Buletinul de identitate ori Pașaport (Se permite expirat) *

Încarcă imagine verso

Donatia Dumneavoastra

Donatie	Sub-total
Total	MDL200.00

Plata online

VISA, Mastercard, PayPal, WebMoney, Bitcoin, money

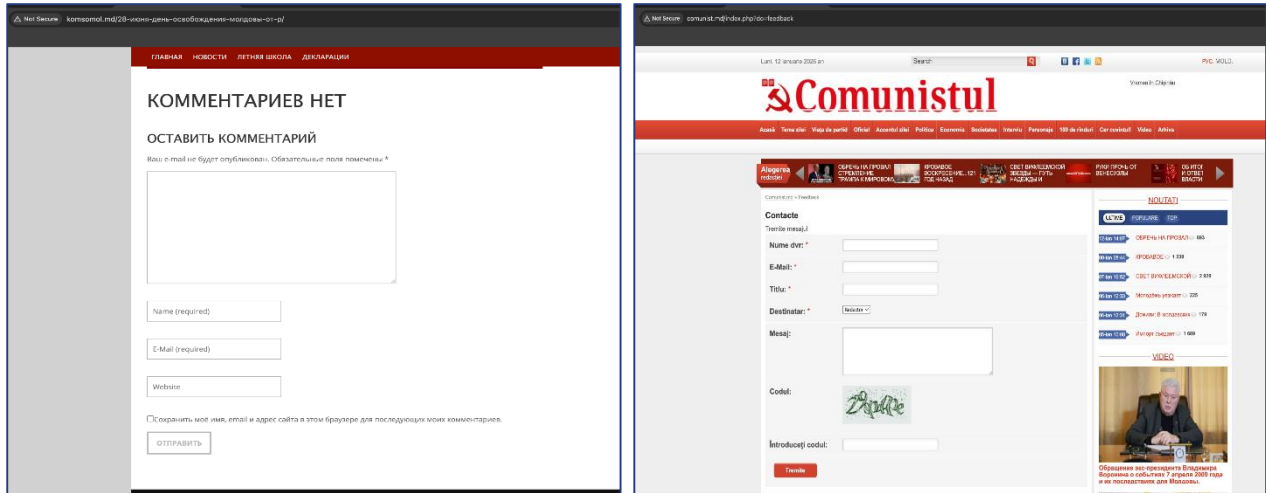
Aveti posibilitate sa achitati cu Visa si Mastercard, Paynet

Un formular de donație de pe site-ul web al PDA. Captură de ecran din 12 ianuarie 2026

Partidul Comuniștilor din Republica Moldova – pcrm.md

Site-ul Partidului Comuniștilor nu pare să colecteze date cu caracter personal direct prin intermediul formularelor, dar încorporează un script de analiză al Alphabet Inc. împreună cu patru dintre cookie-urile sale, fără a afișa vreo notificare privind cookie-urile sau vreo informare referitoare la prelucrarea și protecția datelor și fără a pune la dispoziție o politică de confidențialitate. Site-ul conține linkuri către site-ul unei organizații de tineret (<http://komsomol.md/>) și către un ziar afiliat partidului (<http://comunism.md/>), niciunul dintre acestea nefolosind, aparent, criptarea SSL; unul dintre ele include un formular de comentarii care colectează adrese de e-mail, iar celălalt un formular de feedback editorial – ambele ridicând îngrijorări suplimentare legate de securitatea colectării datelor în afara domeniului principal al partidului.

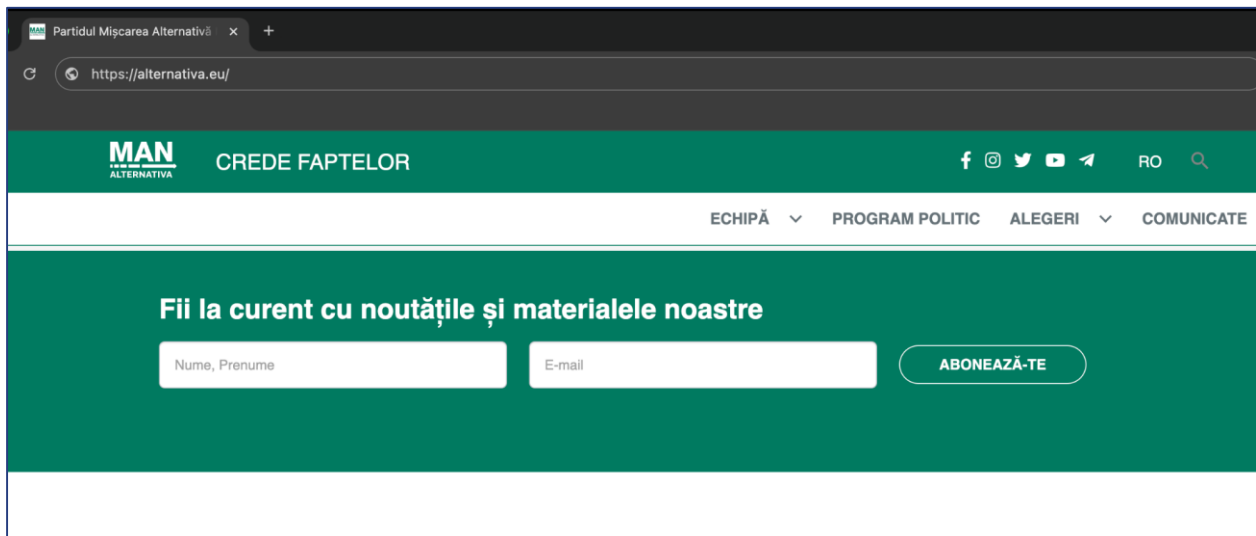
Transferurile transfrontaliere de date se efectuează prin intermediul adresei de Gmail pressapcrm@gmail.com, utilizată pentru contactele cu presa.



Un formular de comentarii pe site-ul <http://komsomol.md/> și un formular de feedback editorial pe site-ul <http://comunist.md/>. Capturi de ecran din data de 12 ianuarie 2026.

Partidul “Mișcarea Alternativa Națională” – alternativa.eu

Site-ul Partidului Mișcarea Alternativă Națională pune la dispoziție formulare de aderare, de înscriere ca voluntar, de contact și de donație, precum și notificări privind prelucrarea și protecția datelor și ferestre de consimțământ afișate în mod inconsecvent pe cele trei pagini.



Funcționalitatea de abonare la buletinul informativ de pe site-ul Partidului Mișcării Naționale Alternative <https://alternativa.eu/>, captură de ecran din 14 ianuarie 2026.

Politica de confidențialitate, datată cu 2022, nu este afișată în mod vizibil și nu poate fi identificată imediat ca un link pe care se poate face click. Aceasta este considerată formală și neconformă, fără informațiile necesare privind identitatea operatorului de date, categoriile de date, scopurile, temeiurile juridice, perioadele de stocare, drepturile persoanelor vizate și politica privind cookie-urile.

La fel ca în cazul altor părți, formularul de donație nu prevede o verificare adecvată a identității, fiind completat cu succes în timpul testării cu date inexistente și cu o imagine de pe internet în locul unui document de identitate autentic.

Site-ul PDCM prezintă cel mai relevant profil de monitorizare dintre toate partidele analizate. Blacklight a detectat scripturi aparținând companiilor Alphabet Inc., Yandex LLC și Facebook Inc., opt cookie-uri de la terți, inclusiv un cookie Yandex, precum și un program de înregistrare a sesiunilor – un instrument care compilează înregistrări video și hărți de căldură ale mișcărilor mouse-ului utilizatorului, click-urilor, derulărilor și, eventual, ale activității de rețea, inclusiv date sensibile precum parolele și informațiile de plată.

Pagina de donații a partidului solicită, de asemenea, utilizatorilor să încarce o copie a buletinului de identitate. Site-ul dispune de o Politică de confidențialitate și de Termeni și condiții, care includ o casetă de selectare pentru consimțământ, însă Politica de confidențialitate pare să fie identică cu cea a site-ului pda.md și este considerată neconformă din aceleași motive.

Site-ul afișează, de asemenea, două documente suplimentare intitulate „Politica de confidențialitate” și „RGPD”, care aplică în mod eronat RGPD în locul legislației moldovenești. Consimțământul este invocat în mod eronat ca temei juridic pentru prelucrarea datelor referitoare la donații, iar identitatea donatorului nu este verificată în mod independent. Utilizarea serviciilor Yandex, inclusiv a eventualului instrument de înregistrare a sesiunilor, ridică îngrijorări deosebite, având în vedere implicațiile legate de transferul transfrontalier de date către o jurisdicție nesigură și riscurile privind securitatea datelor documentate în studiile referitoare la instrumentele de înregistrare a sesiunilor.

The screenshot displays a Blacklight inspection report for the website pdc.m.md. The report is titled "Blacklight Inspection Result" and provides a detailed analysis of tracking technologies. Key findings include: 4 ad trackers found on the site, which is less than the average of seven found on popular sites; 8 third-party cookies found, which is more than double the average of three found on popular sites; tracking that evades cookie blockers wasn't found; the website could be monitoring keystrokes and mouse clicks; Facebook Pixel was not found; and the site allows Google Analytics to follow users across the internet. The report also includes a methodology section and links to learn more about the tool.

Raportul Blacklight privind tehnologia de analiză și monitorizare a traficului utilizată de PDCM pe site-ul său web <https://pdc.m.md/>.

Captură de ecran din 12 ianuarie 2026.

Congresul Civic – congresulcivic.md

Site-ul web al Congresului Civic oferă un formular de aderare cu o casetă de consimțământ, o fereastră pop-up pentru abonarea la noutăți, un formular de contact și un formular de donații. Site-ul web utilizează un instrument de urmărire publicitară al Alphabet Inc. În același timp, lipsesc notificările privind cookie-urile, precum și cele referitoare la prelucrarea și protecția datelor. O mențiune privind datele cu caracter personal și consimțământul apare doar în Termenii și condițiile, pe care utilizatorul le vede abia atunci când inițiază o donație. Formularul de donație nu dispune de un mecanism de verificare a identității donatorului. Nu este publicată nicio Politică de confidențialitate.

Partidul Viitorul Moldovei – viitorulmoldovei.md

Site-ul Partidului „Viitorul Moldovei” este singurul care a fost evaluat ca având o încercare sinceră de a-și alinia documentația privind confidențialitatea la cerințele legale din Republica Moldova. Fiecare formular de colectare a datelor – care include cererile de aderare, donațiile, sesizările privind probleme de interes public și întrebările – conține un link către o Politică de confidențialitate și include un buton de consimțământ, precum și o notificare privind prelucrarea și protecția datelor.

Cu toate acestea, site-ul ridică totuși unele îngrijorări privind conformitatea: Blacklight a detectat scripturi aparținând Yandex LLC și Alphabet Inc., opt cookie-uri de la terți, inclusiv un cookie Yandex, precum și o posibilă monitorizare a tastelor apășate și a clicurilor de mouse prin intermediul unui script Yandex. Politica de confidențialitate, deși este mai detaliată decât cele ale altor partide, conține erori – în special, invocă interesul legitim ca temei juridic fără o justificare adecvată, nu abordează configurarea cookie-urilor și nu furnizează datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor, așa cum prevăd articolele 25 alineatul (6) și 25/1 alineatul (4) din Legea nr. 133/2011. La fel ca în cazul PDCM, utilizarea serviciilor Yandex de către site ridică îngrijorări cu privire la transferurile transfrontaliere de date și la caracterul adecvat al măsurilor de protecție aplicate.

viitorulmoldovei.md/ro/registrarea-sustinator/

f d y t

PARTIDUL
«VIITORUL MOLDOVEI»

MD RU ≡ MENU

REGISTRAREA SUȘȚINĂTORULUI

Completați formularul pentru a depune o cerere de a deveni susținător al Partidului «Viitorul Moldovei»

Vă rugăm insistent să introduceți date corecte. Aceste date vor fi introduse în registrul partidului și veți fi contactat în caz de necesitate.

Nume și Prenume

Raion Oraș, sat

Telefon e-mail

Sunt de acord că Partidul „Viitorul Moldovei” va prelucra datele mele personale strict conform Legii nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Trimite cererea

Politica de confidențialitate

*Un formular de înregistrare disponibil pe site-ul partidului „Viitorul Moldovei”, <https://viitorulmoldovei.md/>.
Captură de ecran din 12 ianuarie 2026*

Notă: În timpul analizei inițiale din ianuarie 2026, formularul de donații al site-ului web părea să fie dezactivat. În timpul unei analize repetate efectuate în februarie, site-ul web nu părea să stabilească o conexiune criptată SSL.

2.2. Colectarea și prelucrarea datelor cu caracter personal ale alegătorilor: chestionare și interviuri

La data de 28 februarie 2026, cinci dintre cele nouă partide parlamentare au transmis organizației Promo-LEX răspunsurile la solicitările oficiale de informații trimise la 13 februarie 2026, în conformitate cu Legea nr. 148/2023 privind accesul la informații de interes public: Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS), Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM), Partidul Nostru, Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei (PDCM, și Partidul Viitorul Moldovei (PVM) – acesta din urmă acceptând să ofere răspunsuri preliminare în cadrul unui interviu. PDCM, PSRM, Partidul Nostru și PVM au acceptat, de asemenea, să participe la un interviu cu echipa de cercetare pentru a clarifica și a oferi informații suplimentare cu privire la răspunsurile din chestionar.

Pe baza acestor informații, echipa de cercetare a observat că, în timp ce unele partide recunosc deschis că colectează categorii semnificative de date cu caracter personal – numele membrilor, IDNP-uri, adrese, date privind locul de muncă și informații despre donatori – și descriu în detaliu această prelucrare, altele neagă în mare măsură colectarea datelor cu caracter personal și descriu adesea activitățile lor de informare a alegătorilor ca fiind pur informative (pliante, rețele de socializare publice), cu excepția colectării datelor impuse de lege, cum ar fi semnăturile strânse pentru desemnarea candidaților la președinție sau listele de membri.

În același timp, atât răspunsurile la chestionar, cât și interviurile ulterioare relevă o înțelegere destul de **superficială atât a conceptului de date cu caracter personal ale cetățenilor, cât și a ceea ce constituie prelucrarea acestora în cadrul activității de partid**. De exemplu, în unele cazuri, partidele au demonstrat că nu sunt pe deplin conștiente de întreaga gamă a metodelor existente de informare a alegătorilor bazate pe date – cum ar fi cele bazate pe instrumente digitale. Într-unul dintre cazuri, un reprezentant al partidului a recunoscut că nu știe cu exactitate dacă formularul de înscriere pentru notificări prin e-mail de pe site-ul web funcționează în prezent sau ce se întâmplă cu datele introduse prin intermediul acestui formular.

Într-un alt caz, un partid a negat categoric că ar fi colectat date personale ale alegătorilor dincolo de limitele strict prevăzute de lege în cadrul procesului electoral. Cu toate acestea, s-a descris un caz în care liderii locali ai partidului pot stoca pe dispozitivele lor personale (de exemplu, telefoanele) datele de contact ale membrilor sau simpatizanților pe care îi cunosc și le pot folosi, de exemplu, pentru a invita cetățenii la un eveniment local al partidului. Respondenții au prezentat acest aspect ca fiind „contacte personale” ale acestor funcționari de partid, și nu date deținute și prelucrate de partid, întrucât se presupune că nu există o bază de date centralizată cu astfel de contacte. O astfel de abordare este extrem de problematică, întrucât permite partidului să nege în mod oficial prelucrarea centralizată a datelor, în timp ce, în practică, beneficiază de o rețea distribuită de liste de contacte utilizate pentru mobilizarea susținătorilor (obținând același rezultat pe care l-ar obține prin intermediul unei [baze de date CRM](#)), fără a-și asuma vreo responsabilitate. Din punct de vedere juridic, întrebarea decisivă în acest caz nu este *unde* sunt stocate datele sau *cine deține fizic dispozitivul*, ci dacă datele sunt prelucrate în contextul și în scopul activității politice a partidului. Cel mai important, aceste date constituie, aproape cu certitudine, o categorie specială de date, întrucât o listă de contacte păstrată de un lider de filială de partid și utilizată în scopul invitării acelor persoane la evenimente politice nu reprezintă date neutre: *aceasta dezvăluie sau poate fi folosită pentru a deduce opiniile politice și afilierea politică*.

Înțelegerea (și utilizarea) limitată a instrumentelor de profilare și targetare online: Niciuna dintre părți nu menționează utilizarea instrumentelor de publicitate pe rețelele sociale, segmentarea publicului sau orice formă de profilare și targetare digitală – ceea ce contrastează cu practicile documentate în studii similare din alte țări ale regiunii. O posibilă explicație – așa cum se menționează într-unul dintre răspunsurile primite – este că aceste activități se desfășoară prin intermediul instrumentelor native ale platformelor de socializare (Meta Ads, targetarea YouTube) într-un mod pe care partidele nu îl consideră „luare automată de decizii” în sensul întrebării. Cu toate acestea, utilizarea canalelor de social media publice pentru a comunica cu alegătorii poate implica în continuare prelucrarea datelor prin intermediul instrumentelor de analiză și al profilării publicului la nivel de platformă, chiar dacă partidul nu recunoaște acest lucru ca atare. Același lucru este valabil și în cazul în care partidele contractează firme de marketing pe rețelele de socializare care achiziționează astfel de servicii în numele lor.

Partajarea incorectă a datelor cu terți: Toți respondenții au negat că ar fi partajat date privind alegătorii cu terți într-un mod care să ridice îngrijorări privind protecția datelor. Cu toate acestea, așa cum reiese din analiza noastră privind site-urile web ale partidelor politice, se utilizează o serie de soluții tehnologice care implică partajarea datelor utilizatorilor cu terți (și, în unele cazuri, la nivel transfrontalier).

Măsuri de securitate a datelor în mare parte procedurale: respondenții care au furnizat cel puțin câteva detalii privind implementarea tehnică a măsurilor de securitate au prezentat descrieri extrem de diferite – unii menționând limitarea accesului, controalele privind acuratețea datelor și actualizările la cerere, în timp ce alții au menționat doar „accesul restricționat” și prelucrarea exclusiv la sediu – o strategie de bază privind securitatea fizică.

Este de remarcat faptul că doar un singur partid a menționat criptarea, iar niciunul nu a menționat în mod explicit pseudonimizarea, detectarea intruziunilor sau alte măsuri tehnice de securitate – ceea ce sugerează fie că astfel de măsuri sunt implementate, dar nu au fost menționate în chestionar sau în cadrul interviului, fie că postura de securitate a tuturor părților chestionate este mai degrabă procedurală decât tehnică.

Respectarea limitată și formalistă a obligațiilor privind protecția datelor, uneori ca urmare directă a auditului efectuat de CNPDCP: patru din cele cinci partide care au returnat chestionarul

au indicat că dispun de o Politică internă privind Protecția Datelor – trei dintre acestea oferind un link către politicile de confidențialitate (sau de protecție a datelor) de pe site-urile lor web. Cu toate acestea, analiza noastră arată că, în majoritatea cazurilor, este vorba de documente formale care nu îndeplinesc cerințele minime de transparență prevăzute de lege (pentru mai multe detalii, a se vedea secțiunea V. 2.1. Site-urile web ale partidelor politice: Ce am observat). Doar **un** partid a pus la dispoziție o politică internă privind protecția datelor mai cuprinzătoare pentru a fi analizată în cadrul acestui studiu (elaborată în urma unui audit efectuat de CNPDCP). **Trei** din cele cinci partide care au returnat chestionarul au indicat că au numit un responsabil cu protecția datelor (însă nu toate și-au publicat datele de contact online și niciunul nu a notificat CNPDCP). Totuși, unele dintre interviuri au scos la iveală o înțelegere destul de limitată a atribuțiilor responsabilului cu protecția datelor (RPD) și au determinat echipa de evaluare să se întrebe în ce măsură această desemnare îndeplinea cerințele legale respective. Conform răspunsurilor primite, doar **două** dintre cele cinci partide au efectuat o evaluare a impactului asupra protecției datelor: Partidul Nostru și PSRM.

3. Comisia Electorală Centrală

Cererea de acces la informații a fost transmisă Comisiei Electorale Centrale la data de 24 februarie 2026, fiind solicitată și o întâlnire cu reprezentanții Comisiei Electorale Centrale, care a avut loc la data de 27 februarie 2026 și a durat o oră și jumătate. La întâlnire au participat președinta Comisiei Electorale Centrale, doamna Angelica Caraman, și persoana prezentată ca responsabilă privind protecția datelor, doamna Dana Munteanu.

În cadrul interviului, conducerea CEC a furnizat informații complete și imparțiale, oferind răspunsuri detaliate și precizând provocările și aspectele problematice cu care se confruntă CEC. În urma interviului, doamna Daniela Munteanu a furnizat documente și informații suplimentare pentru a fi analizate de echipa de cercetare în săptămâna următoare.

Echipa de cercetare remarcă reacția imediată a CEC la solicitarea înaintată, precum și implicarea președintelui CEC, ceea ce demonstrează transparența maximă a CEC și înțelegerea de către aceasta a importanței cruciale a protecției datelor în cadrul procesului electoral.

Evaluarea a luat în considerare aspecte precum registrele și sistemele de evidență deținute și gestionate de CEC, printre care: Registrul de Stat al Alegătorilor (în conformitate cu Decizia nr. 1140/2023 privind aprobarea Regulamentului privind Registrul de Stat al Alegătorilor), Registrul Funcționarilor Electoralii (în conformitate cu Decizia CEC nr. 22/2011 privind aprobarea Regulamentului privind Registrul Funcționarilor Electoralii), Registrul membrilor partidelor politice, rapoartele privind gestionarea financiară a partidelor politice, rapoartele auditorilor privind situațiile financiare, rapoartele privind procedurile convenite referitoare la gestionarea financiară a partidelor politice, rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale prezentate de concurenții electorali sau de participanții la referendum și rapoartele privind finanțarea grupurilor de inițiativă, registrul membrilor de partid, evidența observatorilor, listele electorale, listele de candidați, listele de inițiativă, listele de abonare, informațiile privind donatorii și contribuabilii etc. Astfel, are loc o prelucrare pe scară largă a datelor din categoriile obișnuite și din categoriile speciale (opiniile politice), inclusiv prelucrarea identificatorilor cu funcție de identificare de aplicare generală (IDNP). În plus, în unele cazuri, cum ar fi în cazul donatorilor/membrilor de partid și al candidaților, are loc profilarea (crearea de profiluri), prin care sunt colectate date de identificare (nume, prenume, IDNP, adresa de domiciliu etc.), locul de muncă și date financiare (date privind cheltuielile și veniturile).

Profilarea presupune, de asemenea, prelucrarea altor categorii de date prin intermediul MConnect: lista plăților pentru prestații sociale, prestațiile sociale ale persoanei fizice, datele privind vehiculele pe baza numărului de înmatriculare, asigurarea obligatorie RCA, date despre mijloacele de transport, trecerile frontierei de stat cu mijloacele de transport, conturile bancare și restanțele persoanei fizice sau juridice, date despre bunurile imobiliare, brevetele persoanei fizice, veniturile persoanei fizice, date despre persoana fizică, contravențiile persoanei fizice, trecerile frontierei de stat de către persoana fizică, extrasul de cont al persoanei asigurate, date despre persoana juridică.

3.1. Domenii de bune practici

În cadrul evaluării au fost identificate următoarele domenii de bune practici:

CEC dispune de o politică privind protecția datelor cu caracter personal, aprobată cu câțiva ani în urmă. Politica conține o serie de cerințe stricte privind necesitatea respectării principiilor de protecție a datelor și a temeiurilor juridice, garantând drepturile persoanelor vizate, și include cerințe referitoare la măsurile organizatorice și tehnice necesare pentru a asigura un nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal. Politica este completată de o notă informativă detaliată privind metoda de prelucrare și măsurile de protecție prevăzute, precum și de o procedură de gestionare a incidentelor de securitate.

CEC a declarat că a desemnat un responsabil cu protecția datelor (RPD) în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) din Legea nr. 133/2011. (A se vedea secțiunea de mai jos pentru deficiențele aferente).

CEC a luat măsuri pentru a restricționa accesul la RSA: accesul utilizatorilor autorizați la RSA se realizează prin aplicarea unor cerințe stricte privind identificarea acestora și prin informarea în scris cu privire la obligația de a respecta cerințele de confidențialitate și de protecție a datelor cu caracter personal în cadrul prelucrării datelor din acest registru. Drepturile de acces sunt acordate în mod limitat – fiecare persoană având acces doar la datele din circumscripția din care face parte. Posibilitatea de a extrage liste și date cu caracter personal a fost restricționată în sistem, iar cercul persoanelor care pot gestiona informațiile din RSA este cât se poate de restrâns, fără posibilitatea de a efectua manipulări, modificări sau inserări.

Toate accesările efectuate din RSA se realizează prin intermediul MConnect, acestea fiind afișate în contul personal al utilizatorului (mcabinet și aplicația EVO) – acest fapt este confirmat atât de sesizările și notificările examinate de CEC, cât și de CNPDCP. (Cu toate acestea, paginile web gestionate de CEC nu includ informații detaliate cu privire la modul în care datele cu caracter personal sunt prelucrate și protejate de CEC, inclusiv care sunt drepturile persoanelor vizate și cum pot fi acestea exercitate).

CEC a modificat modul de afișare a listelor electorale pentru a restricționa accesul: Începând cu 2021, procedura de afișare a listelor electorale înaintea alegerilor a fost modificată. Anterior, datele erau afișate în format electronic pentru accesul public nelimitat al tuturor alegătorilor, cu posibilitatea de a extrage și copia aceste liste. În prezent, acest format electronic a fost eliminat, fiecare persoană având posibilitatea de a se verifica în RSA introducând IDNP-ul său, iar rezultatul afișând date pseudonimizate (inițialele numelui și prenumelui, ultima cifră a anului nașterii și secția de votare).

CEC a implementat anonimizarea corespondenței sale odată cu publicarea acesteia: [corespondența primită și trimisă](#) este anonimizată, eliminându-se datele cu caracter personal care nu prezintă interes public, precum: adresa de domiciliu, semnătura, numărul de telefon, adresa de e-mail etc. Informațiile afișate se referă la numele, prenumele și funcția deținută de persoana vizată, precum și la actele de dispunere emise de CEC în legătură cu aceste cereri. Analiza efectuată pe un eșantion de 50 de documente publicate nu a identificat date cu caracter personal care să fi fost publicate cu încălcarea Legii nr. 133/2011.

CEC a depus eforturi pentru a respecta cerințele privind păstrarea datelor: CEC respectă cu strictețe termenele prevăzute de legislația în vigoare, în special cele stabilite prin Ordinul nr. 57/2017, aprobat de Serviciul de Stat de Arhivă (acum Agenția Națională a Arhivelor), privind aprobarea indicatorului documentelor-tip și al termenelor lor de păstrare pentru organele administrației publice, instituțiile, organizațiile și întreprinderile Republicii Moldova, precum și Instrucțiunea privind aplicarea indicatorului.

Cooperarea dintre CEC și CNPDCP: CEC a avut mai multe colaborări cu CNPDCP, inclusiv notificări privind posibile cazuri de încălcări legate de prelucrarea datelor cu caracter personal, în contextul păstrării registrelor și bazelor de date.

3.2. Domenii care necesită îmbunătățiri

Cu toate acestea, în cursul evaluării, echipa de cercetare a identificat următoarele lacune și domenii care necesită măsuri corective. Printre acestea se numără:

Deficiențe în politica de protecție a datelor cu caracter personal: Politica actuală a CEC privind protecția datelor conține referiri la mai multe acte normative abrogate, inclusiv unele cerințe care par să nu mai fie relevante, în special cele referitoare la marcarea documentelor, calitatea operatorului de date înregistrat și aspecte legate de consimțământ. De asemenea, aceasta nu conține informații precum: atribuțiile și responsabilitățile persoanei responsabile cu protecția datelor, cerințele privind evaluarea impactului asupra protecției datelor, cerințele aplicabile subcontractanților și aspecte legate de transferul transfrontalier.

Lipsa evaluării impactului asupra protecției datelor sau a consultării prealabile a CNPDCP: în cazul registrelor și al sistemelor de evidență, nu s-a efectuat evaluarea impactului asupra protecției datelor cu caracter personal, inclusiv în etapa de elaborare și aprobare a actelor normative, în conformitate cu cerințele articolului 23 din Legea nr. 133/2011. Acest lucru este valabil pentru o gamă largă de sisteme: Registrul de Stat al Alegătorilor, Registrul Funcționarilor Electorali, Registrul membrilor partidelor politice, rapoartele financiare, listele electorale, listele de candidați, listele de subscripție, precum și informațiile privind donatorii și contribuabilii, printre altele.

De asemenea, nu s-a efectuat o consultare prealabilă cu CNPDCP în ceea ce privește ținerea registrelor și a bazelor de date, în ciuda faptului că au avut loc mai multe colaborări.

Datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor nu sunt făcute publice: datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor desemnat nu au fost publicate pe site-ul web, la sediul central sau la secțiile de votare, iar CNPDCP nu a fost notificată, așa cum este prevăzut.

Rolul responsabilului cu protecția datelor nu este clar definit: este necesar să se stabilească în mod clar drepturile, obligațiile și atribuțiile responsabilului cu protecția datelor, inclusiv pentru a exclude orice eventuală incompatibilitate în ceea ce privește atribuțiile acestuia, în sensul art. 25 alin. (6) din Legea nr. 133/2011 (ca regulă generală, funcțiile din cadrul organizației cu care acesta poate intra în conflict pot include funcții de conducere, cum ar fi director general, director de operațiuni, director financiar, director medical, director de marketing, director de resurse umane sau director IT, dar și alte funcții de nivel inferior, dacă acestea conduc la posibilitatea de a stabili scopurile și mijloacele prelucrării). În plus, un conflict de interese poate apărea, de exemplu, atunci când unui RPD extern i se solicită să reprezinte în instanță persoana vizată sau operatorul în cauză care implică aspecte legate de protecția datelor (<https://www.dataprotection.ro/servlet>).

Deficiențele site-ului web: paginile web administrate de CEC nu conțin informații detaliate cu privire la modul în care datele cu caracter personal sunt prelucrate și protejate de CEC, inclusiv cu privire la drepturile persoanelor vizate și la modul în care acestea pot fi exercitate.

Incidente și reclamații privind prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal: Au fost identificate mai multe cazuri de notificări/sesizări și de notificări din oficiu din partea CEC privind prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal, fiind transmise notificările corespunzătoare către Inspectoratul General al Poliției și CNPDCP. Cazurile notificate către CNPDCP au fost examinate și soluționate într-o perioadă de timp destul de îndelungată, datorită faptului că cadrul legal privind opoziția implică mai multe activități și cerințe, procesele durând mai mult de 6 luni, iar în unele cazuri acest termen fiind chiar mai lung.

Ulterior, au fost înregistrate mai multe plângeri din partea unor persoane care au constatat că CEC a accesat date cu caracter personal din Mcabinet (soluția furnizată de Agenția de Guvernare Electronică). În practică, accesul se realizează în mod automat, fără intervenția umană – RSA preia datele referitoare la persoane din Registrul de Stat al Populației.

4. Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal

Cererea de acces la informații de interes public a fost trimisă către CNPDCP la data de 24 februarie 2026, solicitând un interviu cu reprezentanții organizației și furnizarea de răspunsuri la o serie de întrebări legate de exercitarea competențelor CNPDCP în domeniul electoral. CNPDCP nu a furnizat răspunsul în termenul prevăzut de lege, iar după mai multe apeluri telefonice, reprezentanții CNPDCP au acceptat să participe la un interviu în data de 10.03.2026. La întâlnire au participat doi reprezentanți ai CNPDCP: adjunctul șefului Direcției Juridice și Controlorul Principal din cadrul aceleiași direcții. Interviul s-a desfășurat în format hibrid.

Incidente legate de prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul procesului electoral

În cadrul interviului, s-a stabilit că, în ultimii cinci ani, CNPDCP a examinat **23 de cazuri privind prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul procesului electoral**, dintre care: 20 de cazuri au fost inițiate în urma notificării Inspectoratului General de Poliție, iar două cazuri au fost inițiate în urma notificării CEC. Sesizările în cauză se refereau la prelucrarea neconformă a datelor cu caracter personal (colectarea de date de la persoane neautorizate, colectarea de date în scopuri eronate, încălcarea drepturilor persoanelor vizate și transferul transfrontalier contrar cerințelor legale). În cinci dintre cele 23 de cazuri, informațiile au fost transmise procuraturii pentru examinare, în conformitate cu competențele acesteia.

În același timp, potrivit interviului, s-a constatat că transferul transfrontalier de date către Federația Rusă, efectuat cu încălcarea prevederilor Legii nr. 133/2011, a avut loc **doar în cazul a 7 persoane** (datele fiind utilizate ilegal pentru deschiderea unor conturi bancare fictive în Federația Rusă). S-a constatat, de asemenea, practica înregistrării preliminare fictive în vederea votului în Federația Rusă și CNPDCP a prezentat la CEC o serie de recomandări pentru a înăspri procedurile de înregistrare a persoanelor în cauză. (CNPDCP nu a putut confirma dacă măsurile au fost adoptate ulterior de CEC). În ultimii 5 ani, CNPDCP nu și-a exercitat niciodată competența prevăzută la art. 6 alin. (2) din Legea nr. 133/2011, prin care poate interzice prelucrarea categoriei speciale de date (opiniile politice) chiar și în cazul în care s-a acordat consimțământul.

CNPDCP a raportat, de asemenea, că, în ultimii ani, nu a elaborat instrucțiuni sau ghiduri privind modul de prelucrare a datelor cu caracter personal în cadrul proceselor electorale, ultima instrucțiune fiind aprobată în 2013.¹³

În ultimii cinci ani nu s-au efectuat verificări din oficiu inițiate exclusiv de CNPDCP.

Reprezentanții CNPDCP au menționat, de asemenea, că în ultimii cinci ani nu s-au organizat cursuri de instruire pentru partidele politice, CEC etc. cu privire la procesul electoral, invocând lipsa solicitărilor. De asemenea, reprezentanții CNPDCP nu au participat la emisiuni de televiziune, radio sau în mass-media pentru a sensibiliza alegătorii cu privire la aspectele legate de protecția datelor în timpul alegerilor; cu toate acestea, CNPDCP a publicat declarații oficiale pe site-ul său web și pe pagina de Facebook, alături de alte comunicate oficiale. CNPDCP nu a luat alte măsuri speciale pentru a asigura conformitatea prelucrării datelor în cadrul procesului electoral.

Conform Raportului de activitate al CNPDCP pentru anul 2025, s-a înregistrat o intensificare a fenomenelor de colectare și utilizare abuzivă a datelor cu caracter personal în procesul preelectoral și electoral; astfel, având în vedere multitudinea de situații semnalate, autoritatea a emis, de asemenea, avertismente și recomandări corespunzătoare.

Respectarea normelor de către actorii electorali

În ceea ce privește obligația de a notifica CNPDCP cu privire la desemnarea responsabilului cu protecția datelor, au fost înregistrate în total 160 de notificări, dintre care 50 au provenit de la autorități publice și 110 din sectorul privat. CNPDCP a confirmat că niciun partid politic și nici CEC nu i-au comunicat numirea persoanei responsabile cu protecția datelor (conform prevederilor art. 25 din

¹³ A se vedea <https://datepersonale.md/wp-content/uploads/2020/01/ORDIN-nr21.pdf>

Legea nr. 133/2011). În plus, începând din 2022, nu s-a mai solicitat nicio consultare prealabilă cu CNPDCP, în conformitate cu prevederile articolului 24 din Legea nr. 133/2011.

În cadrul interviului, CNPDCP a indicat că situația actuală din domeniul electoral se datorează faptului că partidele politice nu sunt conștiente de importanța protecției datelor și că ar fi necesar să se organizeze sesiuni de instruire pentru partidele politice pe această temă înainte de fiecare ciclu electoral, să se înăsprească sancțiunile pentru încălcări, dar și să se îmbunătățească practica examinării în instanță a cazurilor de încălcare.

Puteri de control și supraveghere

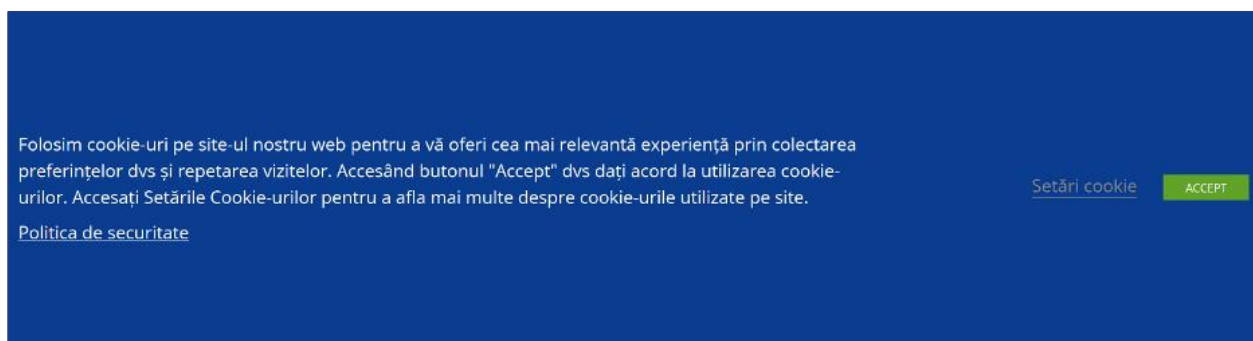
În ceea ce privește cadrul de reglementare, CNPDCP consideră că, în conformitate cu Legea nr. 133/2011, dispune de suficiente instrumente de control și supraveghere, inclusiv de măsuri sancționare. În același timp, în perioada anterioară, CNPDCP a lansat o inițiativă prin care au fost introduse anumite cerințe și restricții privind colectarea copiilor documentelor de identitate de către actorii electorali, inclusiv măsuri referitoare la adunările publice. Modificările aduse cadrului juridic sunt binevenite și vor contribui în mod pozitiv la combaterea fenomenului utilizării abuzive a copiilor documentelor de identitate și a prelucrării datelor cu caracter personal ale cetățenilor în scopuri neclare.

CNPDCP a mai raportat că a organizat întâlniri cu conducerea CEC, în cadrul cărora s-au stabilit sarcinile și responsabilitățile celor două autorități, fiecare în domeniul său de competență.

De remarcat faptul, că Legea nr. 100/2025, în vigoare din iunie 2025, a introdus un nou instrument de executare preventivă pentru CNPDCP: competența de a suspenda temporar operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal în cazul în care se identifică riscuri semnificative pentru drepturile și libertățile unui număr mare de persoane vizate, supusă revizuirii judiciare în termen de cinci zile.¹⁴

Analiza site-ului web

Echipa de cercetare a analizat, de asemenea, site-ul web **www.datepersonale.md** la data de 11 martie 2026. La accesarea paginii web, apare o notificare care precizează că pagina web utilizează cookie-uri. În același timp, notificarea respectivă ocupă 30 % din ecranul activ și nu oferă posibilitatea de a o închide sau de a renunța la ea, acordul de acceptare fiind impus în mod implicit.



Bannerul privind cookie-urile de pe site-ul CNPDCP www.datepersonale.md. Captură de ecran din 11 martie 2026

¹⁴ Protecția datelor și măsurile de protecție împotriva profilării alegătorilor (articolele I, VII, IX) din AVIZUL PRIVIND LEGEA NR.100/2025 CARE CONȚINE O SERIE DE MODIFICĂRI LEGISLATIVE MENITE SĂ COMBATĂ CORUPȚIA ELECTORALĂ, adoptat de Comisia de la Veneția în cadrul celei de-a 146-a sesiuni plenare (Veneția, 6-7 martie 2026) [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2026\)007-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2026)007-e)

În secțiunea „Politica de securitate” este afișat un document, dar acesta nu este datat, ceea ce face imposibilă stabilirea perioadei în care acesta a fost aprobat și actualizat. În special, informațiile afișate par a fi învechite, deoarece acest document se referă la conformitatea CNPDCP cu:

- Hotărârea Guvernului nr. 1123/2010 privind aprobarea cerințelor minime de securitate pentru prelucrarea datelor cu caracter personal – un act normativ care a fost abrogat la sfârșitul anului 2024¹⁵;
- Legea nr. 982/2000 privind accesul la informații – act normativ abrogat la începutul anului 2024¹⁶;
- Există, de asemenea, unele neclarități legate de faptul că, potrivit Politicii de securitate, CNPDCP precizează că poate prelucra categoria specială de date (în cazul nostru, preferințele politice/opiniile politice) numai pe baza consimțământului persoanei vizate, care poate fi retras; prin urmare, nu este clar dacă această situație permite CNPDCP să efectueze controlul legalității în domeniul electoral fără a obține în prealabil consimțământul persoanelor vizate;
- De asemenea, în Politica de securitate se indică în mod eronat că CNPDCP ar prelucra mai multe categorii de date în cadrul procedurii de înregistrare în calitate de operator de date cu caracter personal – procedură care a fost abrogată în 2022 prin Legea nr. 175/2021.

Motorul de căutare de pe site-ul www.datepersonale.md a afișat următoarele rezultate pe baza cuvintelor cheie „electoral”, „alegeri” și „partide politice”:

- patru comunicate oficiale care menționează participarea reprezentanților CNPDCP la Comitetul consultativ al Convenției nr. 108 în anii: 2023; 2024;
- două comunicate de presă referitoare la examinarea unei notificări adresate către CEC (613 vizualizări), dar și la o persoană vizată în legătură cu care s-a constatat o prelucrare neconformă a datelor (190 vizualizări);
- două comunicate de presă care prezintă [poziția față de declarațiile Partidului Republican „Inima Moldovei”¹⁷](#) (393 de vizualizări) și [lista cu 3,798 de persoane¹⁸](#) care ar fi simpatizanți/activiști/membri ai organizației ȘOR (970 de vizualizări).

Notă: Nu a fost posibil să se stabilească perioada în care au avut loc aceste evenimente, deoarece site-ul web nu afișează data publicărilor, ceea ce nu permite raportarea cu privire la perioada de referință. Aceleași deficiențe se aplică și actelor normative, recomandărilor, instrucțiunilor, și actelor informative publicate pe site-ul web.

¹⁵ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=145413&lang=ro#

¹⁶ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=137924&lang=ro#

¹⁷ A se vedea <https://datepersonale.md/precizari-ale-cnpdcp-referitor-la-alegatiile-conducerii-partidului-republican-inima-moldovei-invocate-in-cadrul-briefing-ului-de-presa-din-31-martie-2025/>

¹⁸ A se vedea <https://datepersonale.md/comunicat-4/>

VI. Concluzii și recomandări

1. Concluzii

Concluziile acestui raport scot la iveală o disproporționalitate flagrantă și îngrijorătoare. Ecosistemul electoral al Republicii Moldova se confruntă cu amenințări a căror gravitate a fost documentată – printre care transferul transfrontalier în masă al datelor personale ale alegătorilor către Federația Rusă în scopul mituirii alegătorilor, preînregistrările fictive care au afectat zeci de mii de cetățeni pe parcursul a două cicluri electorale consecutive, precum și exploatarea datelor personale în cadrul unor presupuse operațiuni de influență străină. Acestea nu sunt riscuri teoretice: este vorba de incidente documentate, cu consecințe directe asupra integrității participării democratice. Cu toate acestea, actorii cei mai în măsură să prevină, să detecteze și să răspundă la astfel de amenințări – partidele politice, Comisia Electorală Centrală și Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal – se confruntă, în grade diferite, cu dificultăți în a îndeplini chiar și cerințele fundamentale ale cadrului juridic actual sau în a-și exercita atribuțiile de supraveghere.

În rândul partidelor politice parlamentare, lacunele identificate în materie de conformitate nu sunt doar de natură tehnică. Evaluarea a arătat, că unele partide au o înțelegere limitată a ceea ce înseamnă date cu caracter personal și a operațiunilor de prelucrare pe care le desfășoară deja – inclusiv prin intermediul propriilor site-uri web, al instrumentelor digitale sau al practicilor offline. Patru dintre cele nouă partide nu au răspuns deloc la solicitările oficiale de informații transmise în temeiul legii privind accesul la informații de interes public. Dintre cele care au răspuns, doar două dintre cele cinci partide au declarat că au efectuat o evaluare a impactului asupra protecției datelor, în timp ce doar un partid a furnizat spre analiză o politică internă de protecție a datelor mai mult sau mai puțin cuprinzătoare (deși învechită). Funcțiile de responsabil cu protecția datelor cu caracter personal (RPD), acolo unde există, par în unele cazuri mai degrabă nominale decât substanțiale și niciun partid nu a notificat CNPDCP cu privire la numirea unui RPD.

Analiza practicilor de prelucrare a datelor online a relevat faptul că majoritatea partidelor au publicat politici de confidențialitate pe site-urile lor web care fie lipsesc, fie nu sunt funcționale, fie sunt documente oficiale care nu îndeplinesc cerințele legale minime de transparență. Mecanismele de consimțământ pentru cookie-uri lipsesc cu desăvârșire. Verificarea identității în formularele de donație este practic inexistentă. Mai mult, interviurile au demonstrat că, uneori, liderii partidului nu sunt la curent cu diversele mecanisme de prelucrare a datelor digitale utilizate de partidele lor, inclusiv cu utilizarea unor instrumente care implică transferul transfrontalier de date către jurisdicții nesigure.

CEC dă dovadă de o mai mare conștientizare instituțională, de o serie de bune practici – de exemplu, în ceea ce privește restricționarea accesului la RSA – și de disponibilitatea de a se implica în mod deschis în acest proces de evaluare. Cu toate acestea, CEC nu a efectuat o evaluare a impactului asupra protecției datelor (EIPD) pentru niciunul dintre sistemele importante de prelucrare a datelor pe care le gestionează – inclusiv SIASA, în contextul unei obligații legale în vigoare încă din 2022. Politica sa privind protecția datelor face referire la legislația abrogată, datele de contact ale RPD nu au fost publicate și nu s-a solicitat consultarea prealabilă cu CNPDCP.

CNPDCP, la rândul său, a reacționat mai degrabă reactiv decât proactiv la amenințările documentate. În ultimii cinci ani, acesta nu a efectuat niciun control din proprie inițiativă în domeniul electoral, nu a emis orientări actualizate pentru actorii electorali din 2013 și nu a oferit instruire partidelor politice sau CEC, invocând lipsa solicitărilor. Propriul său site web conține mecanisme de consimțământ pentru cookie-uri care nu permit refuzul și face referire la acte normative care au fost între timp abrogate.

Termenele de examinare a sesizărilor – de până la șase luni, care pot fi prelungite în conformitate cu Legea nr. 195/2024 sunt, din punct de vedere structural, nepotrivite pentru caracterul urgent al încălcărilor electorale. Astfel, CNPDCP, care îndeplinește rolul principal de supraveghere, control și reglementare în domeniul protecției datelor cu caracter personal – deși menționează în rapoartele

sale de activitate existența numeroaselor încălcări și sesizări din partea persoanelor vizate – s-a dovedit practic incapabil să prezinte măsuri concrete întreprinse în ultimii cinci ani care să poată contribui în mod semnificativ la combaterea fenomenului utilizării abuzive a datelor cu caracter personal în contextul electoral. Acest lucru indică faptul că strategia adoptată pentru gestionarea acestor incidente este ineficientă și lipsită de impact, mai ales că, în general, actorii implicați în domeniul electoral au raportat o interacțiune redusă sau inexistentă cu CNPDCP (controale, instruire, ghiduri metodologice).

Măsurile de atenuare observate, precum publicarea pe site-ul web a unor informații succinte de natură generală și inițierea unor controale în ceea ce privește partidele politice, în principal pe baza notificărilor din partea Inspectoratelor de Poliție și a CEC, impun o revizuire a priorităților CNPDCP în calitatea sa de entitate de control și supraveghere investită cu forță coercitivă.

Aceste constatări indică, în ansamblu, o discrepanță sistemică între amploarea amenințării și gradul de pregătire instituțională. Termenul limită de tranziție, stabilit pentru 23 august 2026, când Legea nr. 195/2024 va intra efectiv în vigoare, reprezintă atât o obligație fermă, cât și o fereastră de oportunitate din ce în ce mai restrânsă pentru reformă. În lipsa unei acțiuni concertate, coordonate și proactive din partea tuturor celor trei actori instituționali evaluați în prezentul raport, riscurile la adresa datelor personale ale alegătorilor moldoveni – precum și la adresa integrității procesului electoral – vor persista probabil și, în absența unor măsuri corective, s-ar putea intensifica în viitoarele cicluri electorale.

Se recunoaște faptul că, după incidentele documentate în prezentul raport, Republica Moldova a întreprins unele măsuri legislative pentru a combate utilizarea abuzivă a datelor electorale. Noua Lege nr. 195/2024 a aliniat cadrul general de protecție a datelor la standardele RGPD, în timp ce Legea nr. 100/2025, în vigoare din iunie 2025, a introdus restricții privind colectarea în masă a copiilor documentelor de identitate, cerințe de minimizare a datelor pentru activitățile de colectare a semnăturilor și o nouă competență de suspendare preventivă pentru CNPDCP¹⁹. Acestea reprezintă completări importante ale cadrului juridic. Mai important însă, concluziile acestui raport demonstrează că reforma legislativă nu este suficientă în sine: instrumentele introduse prin Legea nr. 100/2025 nu au fost încă testate în practică, iar eficacitatea lor depinde în totalitate de capacitatea instituțională a actorilor electorali și de atitudinea proactivă a CNPDCP și a altor autorități competente în ceea ce privește aplicarea legii.

În concluzie, constatăm că, deși mai sunt aproximativ cinci luni până la intrarea în vigoare deplină a Legii nr. 195/2024, în acest moment nu există o intenție clară din partea autorităților competente – CEC și CNPDCP – de a efectua o analiză transversală a întregului cadru juridic care reglementează domeniul electoral, în vederea introducerii unor modificări și a alinierii reglementărilor la noile cerințe din domeniul protecției datelor cu caracter personal.

Constatăm, de asemenea, deficiențe în ceea ce privește respectarea principiului transparenței și a accesului la informații de interes public din partea unor partide politice și a CNPDCP, care nu au dat dovadă de o atitudine proactivă în răspunsul la aceste solicitări, deși au avut loc mai multe contacte ulterioare (absența reacției lor fiind justificată prin lipsa personalului necesar, implicarea în unele procese mai importante sau resurse financiare insuficiente – dar, de asemenea, în unele cazuri, furnizorii de informații au fost surprinși că ar fi obligați să răspundă la astfel de solicitări). Astfel, acest lucru demonstrează o înțelegere și o respectare insuficientă a legislației privind accesul la informații și transparența în procesul decizional.

2. Recomandări pentru partidele politice

- 1) **Adoptarea unor politici interne de protecție a datelor care să reflecte practicile reale:** în cazul în care partidele au adoptat politici interne de protecție a datelor, acestea ar trebui să fie documente cu caracter substanțial care să descrie cu exactitate operațiunile de prelucrare existente, să stabilească proceduri documentate pentru a răspunde solicitărilor privind drepturile

¹⁹ Cu toate acestea, după cum a subliniat Comisia de la Veneția, lacunele semnificative în ceea ce privește definițiile din lege – inclusiv domeniul de aplicare nedefinit al noțiunilor de „colectare frecventă” și „colectare în masă” – generează o incertitudine juridică care necesită clarificări [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD\(2026\)007-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/default.aspx?pdffile=CDL-AD(2026)007-e)

persoanelor vizate, să stabilească termene de păstrare a datelor și proceduri de ștergere, să definească cerințele de instruire pentru personalul care gestionează date cu caracter personal și să abordeze răspunsul la incidente, inclusiv notificarea încălcărilor către CNPDCP în termenul de 72 de ore prevăzut de viitoarea Lege nr. 195/2024.

Partidele ar trebui să își analizeze *practicile actuale de prelucrare a datelor cu caracter personal* și să recunoască în mod explicit existența acestora – fie că este vorba de utilizarea instrumentelor de marketing prin e-mail sau de analiză a audienței pe site-urile lor web, fie de păstrarea înregistrărilor referitoare la membri sau susținători pe dispozitivele personale ale reprezentanților partidului – și să adopte politici interne clare care să reglementeze astfel de practici, asigurându-se că membrii care gestionează aceste date își înțeleg obligațiile. În cazul în care există diverse acorduri informale, partidele ar trebui să analizeze dacă o gestionare centralizată a datelor (adică o bază de date centralizată a susținătorilor sau a donatorilor) – însoțită de structuri adecvate de responsabilizare – ar servi mai bine atât respectării normelor, cât și drepturilor alegătorilor, comparativ cu practicile actuale.

- 2) **Numirea unui responsabil cu protecția datelor (RPD) cu calificare profesională adecvată, publicarea datelor sale de contact și notificarea CNPDCP:** Partidele sunt obligate prin Legea nr. 133/2011 să desemneze un RPD – printre care se numără cele care prelucrează date privind opiniile politice la o scară semnificativă, inclusiv prin intermediul registrelor de membri – trebuie să se asigure că orice RPD numit deține cunoștințele juridice și tehnice prevăzute la articolul 25 alineatul (4) din Lege, înțelege atribuțiile sale și este implicat în mod efectiv în supravegherea conformității. Desemnarea formală, fără un angajament concret, nu îndeplinește cerințele legale. Datele de contact ale RPD trebuie publicate pe site-urile web ale partidelor și comunicate CNPDCP, iar RPD trebuie să beneficieze de accesul și sprijinul necesare din partea organizației pentru a-și îndeplini atribuțiile.
- 3) **Efectuarea evaluărilor impactului asupra protecției datelor pentru operațiunile de prelucrare cu risc ridicat:** atât în temeiul Legii nr. 133/2011, cât și (începând cu 23 august 2026) al Legii nr. 195/2024, EIPD-urile sunt obligatorii pentru operațiunile de prelucrare care prezintă un risc ridicat pentru drepturile persoanelor vizate – inclusiv, în mod specific, menținerea registrelor de membri, funcționalitățile site-ului web care implică cookie-uri și prelucrarea donațiilor, precum și orice interacțiune cu susținătorii care ar putea dezvălui sau permite deducerea opiniilor politice. Partidele care nu au efectuat EIPD pentru aceste operațiuni ar trebui să facă acest lucru înainte de termenul limită de tranziție, cu implicarea RPD conform prevederilor legale, și ar trebui să documenteze rezultatele și să ia măsuri în consecință.
- 4) **Elaborarea și publicarea pe site-urile lor web a unor politici de confidențialitate cuprinzătoare și conforme din punct de vedere juridic:** toate partidele care nu dispun în prezent de politici de confidențialitate accesibile publicului – sau a căror politică publicată nu îndeplinește cerințele minime de transparență prevăzute de Legea nr. 133/2011 – ar trebui, în mod prioritar, să adopte și să afișeze în mod vizibil pe site-urile lor web o notă de confidențialitate cuprinzătoare. Această notă trebuie să identifice, cel puțin, partidul ca operator de date, să menționeze eventualii procesatori autorizați, să precizeze categoriile de date cu caracter personal colectate, scopurile și temeiurile juridice ale fiecărei operațiuni de prelucrare, perioadele de păstrare a datelor, drepturile persoanelor vizate și modul de exercitare a acestora, precum și datele de contact ale responsabilului cu protecția datelor. Având în vedere volumul de informații necesare, se recomandă o abordare pe mai multe niveluri – un prim nivel concis, care să conțină un link către politica completă. Menținerea unei politici care este o copie a documentului unui alt partid, care nu reflectă toate operațiunile de prelucrare a datelor efectuate prin intermediul site-ului web sau care aplică un cadru juridic greșit nu îndeplinește această obligație.
- 5) **Implementarea unor notificări privind cookie-urile și a unor mecanisme de consimțământ conforme cu legislația:** Lipsa aproape totală a bannerelor pentru cookie-uri și a mecanismelor de consimțământ pe site-urile partidelor constituie o încălcare directă a Legii nr. 284/2004 privind serviciile societății informaționale. Toate partidele care utilizează scripturi de urmărire de la terți – inclusiv instrumente de analiză și urmăritori publicitari de la Google/Alphabet, Facebook/Meta și Yandex – trebuie să implementeze notificări de cookie-uri conforme, care să informeze în mod clar utilizatorii cu privire la cookie-urile utilizate, scopurile acestora și operatorul lor, și care să ofere utilizatorilor posibilitatea reală de a accepta sau refuza cookie-urile

neesențiale înainte ca acestea să fie activate. Aceasta nu este o simplă formalitate tehnică: este o condiție prealabilă pentru prelucrarea legală a datelor vizitatorilor site-ului web.

- 6) **Auditarea și gestionarea acordurilor de partajare a datelor cu terți:** Toate partidele care utilizează servicii digitale oferite de terți – inclusiv formulare bazate pe Claude, platforme de e-mail, furnizori de servicii de analiză și instrumente de social media – ar trebui să efectueze un audit structurat pentru a stabili ce date sunt transmise acestor terți, pe ce temei juridic, în conformitate cu ce clauze contractuale și către ce jurisdicții. Utilizarea adreselor de e-mail Gmail ca date de contact oficiale ale partidelor, de exemplu, [constituie un transfer transfrontalier de date care trebuie declarat și justificat](#). În cazul în care partidele apelează la operatori de date, este obligatorie încheierea unor acorduri scrise privind prelucrarea datelor care să respecte cerințele legislației aplicabile.
- a. **Abordarea urgentă a utilizării serviciilor Yandex sau a altor servicii terțe care implică transferuri de date către jurisdicții fără un cadru adecvat de protecție a datelor:** Partidele care utilizează instrumentele de analiză Yandex, urmăritori de publicitate sau instrumente de înregistrare a sesiunilor – în special în cazul în care acestea includ monitorizarea potențială a tastelor apășate și a clicurilor de mouse – se confruntă cu riscuri combinate: transferuri transfrontaliere de date către servere aflate într-o jurisdicție fără un cadru adecvat de protecție a datelor, riscuri de securitate a datelor documentate în cercetările privind instrumentele de înregistrare a sesiunilor și, având în vedere contextul geopolitic relevant pentru Moldova, riscuri sporite de exploatare. Aceste servicii ar trebui analizate de îndată în vederea întreruperii sau înlocuirii lor, iar orice transferuri transfrontaliere care au loc în prezent trebuie, între timp, să fie aduse la cunoștința utilizatorilor și să fie însoțite de garanții adecvate
- b. **Eliminarea sau protejarea corespunzătoare a instrumentelor de înregistrare a sesiunilor:** utilizarea tehnologiei de înregistrare a sesiunilor – care poate capta apășările de taste, mișcările mouse-ului și datele introduse în formulare, care pot fi sensibile, inclusiv parolele și informațiile de plată – prezintă riscuri deosebite atunci când este implementată fără cunoștința sau consimțământul utilizatorului. Atunci când un astfel de instrument este identificat în cadrul unui audit al site-ului web, acesta trebuie fie eliminat, fie, cel puțin, menționat în mod explicit în politica de confidențialitate și în notificarea privind cookie-urile, obținându-se un consimțământ valabil înainte de activarea sa. Înainte de reimplementarea oricărui astfel de instrument, este necesară efectuarea unei evaluări a impactului asupra protecției datelor.
- 7) **Corectarea utilizării abuzive a consimțământului ca temei juridic:** mai multe partide invocă consimțământul ca temei juridic pentru prelucrare în contexte în care acesta fie nu este aplicabil, fie a fost obținut în mod necorespunzător – în special în ceea ce privește datele referitoare la donații și evidențele privind calitatea de membru. Partidele ar trebui să efectueze o analiză atentă a fiecărei operațiuni de prelucrare și să identifice temeiul juridic corespunzător în conformitate cu Legea nr. 133/2011 (și, în viitor, Legea nr. 195/2024). În cazul în care consimțământul constituie într-adevăr temeiul adecvat – de exemplu, pentru abonamentele la buletine informative sau anumite comunicări de campanie – acesta trebuie să fie liber exprimat, specific, informat și neechivoc, iar partidele trebuie să păstreze evidențe ale acestuia și să asigure un mecanism pentru retragerea sa. În cazul în care se aplică un alt temei (cum ar fi o obligație legală sau un interes legitim), acesta trebuie identificat cu precizie și menționat în notificarea privind confidențialitatea, iar invocarea interesului legitim trebuie susținută de un test de echilibrare documentat.
- 8) **Implementarea unor mecanisme solide de verificare a identității în formularele de donație:** s-a constatat că mai multe formulare de donație nu dispun de mecanisme adecvate de verificare a identității – într-un caz, formularul a fost completat cu succes folosind date inventate și o imagine aleatorie. Având în vedere că datele privind donațiile sunt supuse atât obligațiilor de protecție a datelor, cât și cerințelor de transparență în materie de finanțare electorală, și că Codul Electoral impune raportarea datelor de identitate ale donatorilor către CEC, partidele trebuie să pună în aplicare mecanisme de verificare adecvate scopurilor legale pentru care sunt utilizate datele (cu îndrumarea și sprijinul CEC și al CNPDCP). Colectarea copiilor documentelor de identitate fără verificarea acestora nu poate înlocui verificarea propriu-zisă și poate constitui, în sine, o colectare disproporționată de date în cazul în care există alternative mai simple.

- 9) **Sensibilizarea reprezentanților partidelor cu privire la protecția datelor și pregătirea proactivă pentru Legea nr. 195/2024:** termenul limită de tranziție, stabilit pentru 23 august 2026, se apropie, încadrându-se într-un singur ciclu electoral. Partidele ar trebui să trateze perioada de acum până la acel termen limită ca pe o fereastră de conformare structurată, mai degrabă decât ca pe o perioadă de grație. În practică, aceasta înseamnă: verificarea operațiunilor de prelucrare existente în raport cu cerințele Legii nr. 195/2024, aliniate la RGPD; actualizarea notificărilor de confidențialitate, a mecanismelor de consimțământ și a dispozițiilor privind RPD în consecință; realizarea sau finalizarea EIPD-urilor pentru operațiunile cu risc ridicat; precum și stabilirea sau consolidarea capacității de guvernare internă – personal instruit, proceduri documentate, înregistrări de audit – pe care noua lege o va impune tuturor operatorilor de date.
- 10) **Respectarea cadrului legal privind accesul la informații:** Partidele politice trebuie să stabilească proceduri interne pentru a se asigura că se respectă cadrul legal privind accesul la informații, că sunt îndeplinite condițiile pentru examinarea cererilor de acces la date, că datele de contact de pe site-ul web sunt actualizate și că acestor cereri li se acordă prioritate, având în vedere că sunt de interes public.

3. Recomandări pentru CEC

- 1) **Desemnarea unei persoane responsabile cu protecția datelor (RPD) în deplină conformitate cu prevederile art. 25 și 25/1 din Legea nr. 133/2011,** cu cerințe stabilite privind fișa postului, implicare efectivă în procesul decizional și raportare către cel mai înalt nivel de conducere; afișarea datelor de contact ale RPD pe site-ul web, la sediul central și în secțiile de votare.
- 2) **Efectuarea evaluărilor de impact asupra protecției datelor** în cazul emiterii de acte administrative cu caracter normativ care implică prelucrarea datelor cu caracter personal, inclusiv în cadrul sistemelor de evidență gestionate și al fluxurilor de date, cum ar fi: RSA, gestionarea corespondenței, supravegherea video, evidențele rapoartelor financiare, listele electorale, listele de subscripție, evidențele observatorilor, ale angajaților electorali, ale membrilor de partid, etc.
- 3) În urma evaluării impactului privind protecția datelor, în cazul identificării unor riscuri ridicate, **efectuarea unei consultări prealabile cu CNPDCP.**
- 4) **Adaptarea politicii existente privind protecția datelor cu caracter personal la cadrul juridic actual:** Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, Legea nr. 148/2023 privind accesul la informații de interes public, Legea nr. 108/2025 privind datele deschise și reutilizarea informațiilor din sectorul public, precum și corelarea cu noul cadru juridic – Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal (printre cele mai importante: principiile protecției datelor, temeiurile legale, măsurile organizatorice și tehnice adecvate, implementarea principiilor de proiectare privată și de proiectare implicită, desfășurarea activităților de prelucrare a datelor). O soluție suplimentară ar fi certificarea conform standardelor ISO 27001 și 27701.
- 5) **Elaborarea și punerea în aplicare a unui plan anual de instruire pentru angajați** în domeniul protecției datelor cu caracter personal, precum și pentru personalul electoral și partidele politice.
- 6) **Armonizarea cadrului normativ secundar cu noul cadru juridic** – Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.
- 7) **Luarea în considerare a implementării unor măsuri organizaționale și tehnice suplimentare** pentru consolidarea accesului și a securității RSA.
 - a) Funcția „Verifică-te” din portalul RSA <https://verifica.cec.md/> – prin includerea unor măsuri de identificare și de limitare a accesului, de exemplu prin confirmarea codului OTP; implementarea de soluții de încredere în sensul Legii nr. 124/2022 privind serviciile de încredere și identificarea electronică, inclusiv soluții de identificare la distanță (EKYC) – măsuri obligatorii și în cazul înregistrării prealabile pentru a exclude fenomenul

- dăunător al înregistrărilor fictive ale alegătorilor și utilizarea abuzivă a datelor cu caracter personal;
- b) Măsuri de înăsprire privind utilizarea RSA (instruire anuală obligatorie, efectuarea de audituri de securitate și conformitate pentru a verifica modul în care registratorii utilizează semnăturile electronice și acest Registru de Stat, precum și controale aleatorii pentru a stabili scopul și temeiul juridic);
 - c) Completarea actelor normative adoptate cu măsuri organizatorice și tehnice, în ceea ce privește păstrarea RSA, a Registrului membrilor de partid și a evidențelor referitoare la raportarea financiară, listele de subscripție, listele electorale, etc.
- 8) **Actualizarea site-ului web al CEC pentru a include:** bannerul de cookie-uri, nota informativă privind prelucrarea și protecția datelor, precum și Termenii și condițiile de utilizare a site-ului web, în conformitate cu prevederile art. 10 din Legea nr. 284/2004 și ale art. 12 din Legea nr. 133/2011.
- 9) **Consolidarea colaborării cu CNPDCP**, în vederea elaborării de ghiduri, instrucțiuni și materiale informative și metodologice privind sensibilizarea alegătorilor, a partidelor politice și a personalului electoral cu privire la domeniul protecției datelor cu caracter personal.
- 10) **Stabilirea proceselor obligatorii de verificare a identității** funcționarilor electorali și a observatorilor electorali, pentru a preveni sau a exclude utilizarea frauduloasă a identităților false.

4. Recomandări pentru CNPDCP

- 1) **Inițierea procesului de modificare a cadrului normativ din domeniul electoral** pentru a asigura conformitatea cu Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, care intră în vigoare la data de 23 august 2026;
- 2) **Consolidarea în continuare a colaborării cu CEC**, în special în ceea ce privește următoarele aspecte: aprobarea actelor normative de către CEC, recomandarea anumitor măsuri organizatorice și tehnice referitoare la procesul electoral, care să vizeze înregistrarea prealabilă a alegătorilor, publicarea listelor electorale, gestionarea rapoartelor financiare, listele de subscripție, membrii partidelor, beneficiarii efectivi, precum și instruirea membrilor CEC și a funcționarilor electorali;
- 3) **Îndrumarea partidelor politice și somarea acestora cu privire la obligațiile esențiale:** numirea persoanei responsabile cu protecția datelor, realizarea evaluării impactului privind protecția datelor, desfășurarea consultării prelabile cu CNPDCP;
- 4) **Elaborarea unor ghiduri metodologice privind modul de punere în aplicare a prevederilor Legii nr. 195/2024;**
- 5) **Implementarea actualizărilor site-ului web** referitoare la:
 - a. Actualizarea notificării privind cookie-urile, prin introducerea unui buton de refuzare a cookie-urilor;
 - b. Actualizarea Politicii de securitate afișate pe site-ul web și eliminarea regulilor de trimitere învechite;
 - c. Echiparea site-ului web cu funcționalități suplimentare care să permită stabilirea datei și orei de afișare a comunicatelor de presă, a documentelor, a recomandărilor, etc.;
- 6) **Efectuarea verificărilor/anchetelor planificate în contextul prelucrării datelor în domeniul electoral;**
- 7) **Elaborarea unor orientări ale CNPDCP privind modul de exercitare a competențelor prevăzute de Legea nr. 100/2025;**
- 8) **Inițierea de măsuri concrete adresate tuturor actorilor implicați în domeniul electoral** cu privire la necesitatea elaborării politicilor de protecție a datelor cu caracter personal și a măsurilor organizaționale și tehnice necesare, în conformitate cu noul cadru juridic privind protecția datelor; **stabilirea calendarului de acțiuni și de raportare pentru actorii vizati;**

- 9) **Organizarea unor cursuri practice cu tema „De la teorie la practică” cu reprezentanții partidelor politice și ai CEC**, în cadrul cărora să se prezinte soluțiile necesare pentru alinierea operațiunilor de prelucrare a datelor la cerințele cadrului juridic;
- 10) **Aprobarea și publicarea pe site-ul web a planului de instruire** necesar pentru prevenire în domeniile prioritare;
- 11) **Adoptarea procedurilor necesare pentru prioritizarea examinării cererilor de acces la informații de interes public**, respectarea termenelor de examinare și desemnarea persoanei responsabile cu gestionarea cererilor de acces la informații.

5. Recomandări pentru Parlamentul Republicii Moldova

- 1) **Reducerea termenului de efectuare a verificărilor** prevăzute de Legea nr. 195/2024 de la 12 luni la 45 de zile pentru cazurile semnalate în cadrul proceselor electorale sau care implică prelucrarea sistematică și pe scară largă a datelor cu caracter personal;
- 2) **Modificarea Legii nr. 100/2017 privind actele normative**, prin introducerea unui nou capitol în care se prevăd în mod expres cerințe pentru toate tipurile de acte normative care instituie, modifică sau reglementează registre, baze de date, sisteme de evidență sau alte tipuri și serii structurate de date cu caracter personal, astfel încât acestea să includă:²⁰

„Garantarea dreptului la viață privată în contextul prelucrării datelor cu caracter personal”

- (1) Actele normative care reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal în registre, sisteme informatice, baze de date, sisteme de evidență sau alte tipuri de serii structurate, atât pe suport de hârtie, cât și în format electronic, vor conține:
 - a) Scopurile în care pot fi prelucrate datele;
 - b) Categoriile de date sau tipurile de categorii luate în considerare;
 - c) Motivele pe baza cărora pot fi prelucrate datele cu caracter personal;
 - d) Perioada de păstrare a datelor;
 - e) Destinatarii sau categoriile de destinatari ai datelor;
 - f) Aplicabilitatea drepturilor persoanelor vizate;
 - g) Alte aspecte importante în conformitate cu Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.
- (2) Drepturile și obligațiile prevăzute de Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal pot fi restricționate numai în scopurile prevăzute la articolul 23 alineatul (1) din Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, precum: securitatea națională; apărarea; securitatea publică; prevenirea, investigarea, depistarea sau urmărirea penală a infracțiunilor ori executarea sancțiunilor penale, inclusiv protejarea împotriva amenințărilor la adresa securității publice și prevenirea acestora; alte obiective importante de interes public general al Republicii Moldova, în special un interes economic sau financiar important al Republicii Moldova, inclusiv în domeniile monetar, bugetar și fiscal, și în domeniul sănătății publice și al securității sociale; protejarea independenței judiciare și a procedurilor judiciare; prevenirea, investigarea, depistarea și urmărirea penală a încălcărilor eticii în cazul profesiilor reglementate; funcția de monitorizare, inspectare sau reglementare legată, chiar și ocazional, de exercitarea autorității oficiale în cazurile menționate anterior; protecția persoanei vizate sau a drepturilor și libertăților altora; punerea în aplicare a pretențiilor de drept civil.
- (3) În situațiile prevăzute la alineatul (2), actul normativ care instituie aceste restricții trebuie să conțină în mod obligatoriu: scopul prelucrării sau a categoriilor de prelucrare, categoriile de date cu caracter personal, domeniul de aplicare al restricțiilor introduse, garanțiile pentru a preveni abuzurile sau accesul ori transferul ilegal, menționarea operatorilor sau a categoriilor de operatori, perioada de stocare și garanțiile aplicabile,

²⁰ în conformitate cu art. 9 din Convenția nr. 108/1985 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, cu dispozițiile și/sau art. 11 din Convenția modernizată semnată la 09.02.2023, precum și cu art. 23 din Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal.

având în vedere natura, domeniul de aplicare și scopurile prelucrării sau ale categoriilor de prelucrare, riscurile pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate, dreptul persoanei vizate de a fi informată cu privire la restricție, cu excepția cazului în care acest lucru poate aduce atingere scopului restricției.

- (4) Actele normative vor fi supuse aprobării Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, a asociațiilor specializate în apărarea dreptului la viață privată, a societății civile și a sectorului de afaceri.

De asemenea, menționăm că, în conformitate cu art. 23 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în procesul de aprobare și adoptare a legilor, trebuie efectuată o evaluare a impactului privind protecția datelor. Aceasta este o obligație care revine subiecților cu drept de inițiativă legislativă care propun proiecte de lege prin introducerea modificărilor corespunzătoare la Legea nr. 797/1996 cu privire la adoptarea Regulamentului Parlamentului. Menționăm, de asemenea, că Parlamentul trebuie să desemneze persoana sau persoanele responsabile cu protecția datelor (RPD) pentru a îndeplini sarcinile prevăzute la art. 25 alineatul (3) din Legea nr. 195/2024, în vederea asigurării conformității activităților Secretariatului Parlamentului și ale Parlamentului Republicii Moldova cu cerințele din domeniul protecției datelor cu caracter personal. De asemenea, trebuie publicate datele de contact ale RPD.

În concluzie, recomandăm să se ia în considerare transferul Comisiei parlamentare responsabile cu raportarea activității CNPDCP de la Comisia securitate națională, apărare și ordine publică la Comisia drepturile omului și relații interetnice, având în vedere că CNPDCP nu este un organ de poliție sau unul din domeniul apărării și securității naționale, ci o instituție pentru apărarea drepturilor omului.

VII. Anexe

Anexa 1: Cadrul normativ și juridic

1. Legile și reglementările aplicabile (traducere neoficială)

În prezent, prelucrarea datelor cu caracter personal în domeniul electoral este reglementată de un ansamblu de acte normative menționate mai jos, care stabilesc modul de acțiune al partidelor politice, dar și al organismelor de control și supraveghere – CEC și CNPDCP.

Legislația națională

Legea nr. 133/2011 – Legea nr. 133/2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal (în vigoare până la 23 august 2026).

Legea nr. 195/2024 – Legea nr. 195/2024 cu privire la protecția datelor cu caracter personal (în vigoare de la 23 august 2026, înlocuind Legea nr. 133/2011).

Codul electoral – Codul electoral, aprobat prin Legea nr. 325/2022.

Legea nr. 148/2023 – Legea nr. 148/2023 cu privire la accesul la informații de interes public.

Legea nr. 294/2007 – Legea nr. 294/2007 cu privire la partidele politice.

Legea nr. 71/2007 – Legea nr. 71/2007 cu privire la registre.

Legea nr. 142/2018 – Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

Legea nr. 467/2003 – Legea nr. 467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale ale statului.

Legea nr. 100/2025 – Legea nr. 100/2025 de modificare a anumitor acte normative (combaterea eficientă a fenomenului corupției electorale și aspecte conexe).

Legea nr. 109/2024 – Legea nr. 109/2024 cu privire la introducerea parțială a votului prin corespondență.

Regulamente CEC

Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin **hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1102/2023**.

Regulamentul privind întocmirea, administrarea, difuzarea și actualizarea listelor electorale, aprobat prin **hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1153/2023**.

Regulamentul cu privire la Registrul de stat al alegătorilor, aprobat prin **hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1140/2023**.

Instrumente internaționale

RGPD – Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).

Recomandarea Rec(2003)4 – Recomandarea Rec(2003)4 a Comitetului de Miniștri adresată statelor membre privind normele generale de combatere a corupției în finanțarea partidelor politice și campaniilor electorale.

Documente internaționale de orientare

Avizul 05/2014 – Grupul de lucru „Articolul 29” pentru protecția datelor – Avizul 05/2014 privind tehnicile de anonimizare.

Avizul 4/2007 – Grupul de lucru pentru protecția datelor instituit în temeiul articolului 29 – Avizul 4/2007 privind conceptul de date cu caracter personal.

Avizul 1/2010 – Grupul de lucru pentru protecția datelor instituit în temeiul articolului 29 – Avizul 1/2010 privind conceptele de „operator” și „persoană împuternicită de operator”.

Avizul 06/2014 – Grupul de lucru „Articolul 29” pentru protecția datelor – Avizul 06/2014 privind noțiunea de interese legitime ale operatorului de date prevăzută la articolul 7 din Directiva 95/46/CE
Liniile directe privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către și pentru campaniile politice adoptate de Comitetul Convenției pentru protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea automată a datelor cu caracter personal (Convenția 108), la 19 noiembrie 2021.

Manual – Manualul de legislație europeană privind protecția datelor.

2. Cerințe privind colectarea datelor și ținerea evidențelor pentru partidele politice (traducere neoficială)

Partidele politice prelucrează date cu caracter personal referitoare la membrii de partid, susținătorii de partid, donatori și contribuabili. Următoarele cerințe legale se aplică partidelor politice în calitate de operatori de date cu caracter personal, în conformitate cu legile și reglementările aplicabile menționate mai sus.

Legea nr. 294/2007 reglementează modul de constituire, organizare, conducere și control, precum și drepturile și obligațiile partidelor politice. Astfel, partidele politice sunt constituite ca asociații voluntare care au obligația de a deține:

- 1) **Lista membrilor partidului** (în scopul înregistrării), întocmită pe baza cererilor de aderare la partid: nume, prenume, sex, data nașterii, domiciliu, seria și numărul documentului de identitate, semnătura membrului, precum și declarația persoanei care a întocmit lista respectivă și care atestă veridicitatea informațiilor și a semnăturilor.
- 2) **Registrul membrilor de partid** (pentru ținerea evidenței curente), care include următoarele categorii de date cu caracter personal: prenume, nume, data nașterii, numărul de identificare național, adresa de domiciliu declarată, data înscrierii în registru, data suspendării sau a încetării calității de membru al partidului politic, precizându-se în mod expres că organul executiv al partidului este responsabil pentru corectitudinea datelor și informațiilor introduse, precum și pentru prezentarea acestora către CEC.
- 3) **Evidența contribuțiilor** și a persoanelor care au efectuat contribuțiile, în cadrul căreia sunt prelucrate datele de identificare și datele bancare ale persoanelor respective.
- 4) **Evidența donațiilor** și a persoanelor care au efectuat donații prin transfer bancar sau, în lipsa unui cont bancar, prin depunerea sumei la sediul partidului, unde se procesează datele de identificare și datele bancare ale donatorului, precum și faptul că acesta deține cetățenia Republicii Moldova și a împlinit vârsta de 18 ani, inclusiv date privind interdicțiile: persoanele care nu au împlinit vârsta de 18 ani, cetățenii străini, apatrizii, persoanele anonime și persoanele care donează în numele unor terți, precum și valoarea donațiilor și criteriile privind limitele stabilite (date privind veniturile).
- 5) **Raportul de gestiune financiară**, care include: suma, numele și prenumele donatorului/contribuabilului, numărul de identificare național (IDNP), domiciliul, ziua, luna și anul nașterii, locul de muncă, funcția deținută (ocupația/tipul de activitate), după caz, apartenența la un partid, sursele de venit sau de finanțare ale donatorului.

Legea nr. 249/2007 nu stabilește cerințe specifice care trebuie respectate în ceea ce privește protecția datelor cu caracter personal și protecția altor informații cu acces limitat, limitându-se la prevederile potrivit cărora partidele politice trebuie să respecte legislația Republicii Moldova și dispozițiile legale și sunt responsabile pentru corectitudinea și veridicitatea datelor. La rândul său, Codul electoral

stabilește și completează modalitățile de prelucrare a datelor cu caracter personal în domeniul electoral, inclusiv următoarele obligații pentru partidele politice:

- 6) **Lista de subscripție** – Partidele politice care depun liste de subscripție a candidaților la funcția de președinte al Republicii Moldova și a candidatului independent la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova/primar/consilier local trebuie să includă: funcția electivă pentru care se colectează semnături, datele susținătorilor, numele și prenumele candidaților, anul nașterii, profesia, funcția, locul de muncă și entitatea care i-a desemnat, precum și numele și prenumele persoanei care a colectat semnăturile.
- 7) **Datele de înregistrare ale candidaților** – Informațiile care trebuie depuse la CEC în vederea înregistrării de către candidații la alegeri includ: datele biografice ale candidatului, declarația de avere și de interese personale, certificatul medical al candidatului la funcția de președinte al Republicii Moldova, copia diplomei, copia actului de identitate, precum și alte informații privind eventualele restricții.
- 8) **Lista membrilor grupurilor de inițiativă** – Conținutul listelor membrilor grupurilor de inițiativă care susțin candidatul independent, precum și al grupurilor de inițiativă care inițiază referendumul republican/local, include: numele, prenumele, anul nașterii, domiciliul și semnătura participanților.
- 9) **Lista susținătorilor (simpatizanților) partidelor politice** - În acest context, sunt prelucrate date precum: numele, prenumele, datele din documentele de identitate și datele de contact.

3. Cerințe privind colectarea datelor și gestionarea registrelor pentru CEC (traducere neoficială)

Comisia Electorală Centrală (CEC) acționează în calitate de operator de date cu caracter personal în domeniul electoral, în special:

- 1) **Registrul de Stat al Alegătorilor (RSA)** este creat și administrat de CEC în conformitate cu prevederile Codului electoral și Regulamentul aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1140/2023 și include următoarele date preluate din Registrul de Stat al Populației prin intermediul MConnect: nume, prenume, data, luna și anul nașterii, IDNP, sexul, adresa de domiciliu, adresa de reședință, seria și numărul documentului de identitate, numărul secției de votare la care alegătorul este arondat în funcție de adresa de domiciliu sau unde și-a exprimat voința de a vota, data ultimei modificări a datelor personale, mențiuni privind persoanele care au interdicții de a vota, alte mențiuni.

Datele furnizate de RSA sunt destinate exclusiv proceselor electorale. Fiecare alegător poate accesa pe site-ul CEC numai propriile date personale.

- 2) **Listele electorale de bază** sunt întocmite și gestionate de CEC în conformitate cu Codul electoral și Regulamentul aprobat prin hotărârea CEC nr. 1153/2023 și includ următoarele informații: numele, prenumele, localitatea și numărul secției de votare, prenumele, anul nașterii alegătorului, domiciliul/reședința, codul de identificare național (IDNP) precum și seria și numărul documentului de identitate, semnăturile membrilor biroului electoral și ale alegătorilor. În plus, se păstrează informații despre persoanele care efectuează serviciul militar, care se află în sanatorii, case de odihnă, spitale și alte instituții staționare.

CEC trebuie să pună la dispoziția alegătorilor listele electorale în secțiile de votare cu cel puțin 20 de zile înainte de ziua alegerilor. Aceste liste conțin: numele și prenumele, anul nașterii, domiciliul/reședința temporară.

Accesul la aceste liste este acordat și reprezentanților candidaților electorali, participanților la referendum și observatorilor, în scopul verificării corectitudinii datelor.

- 3) **Date privind raportarea financiară** – În temeiul Legii nr. 294/2007 și al Regulamentului privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1102/2023, CEC are obligația de a prelucra și publica pe site-ul său oficial datele din rapoartele de gestiune financiară ale partidelor politice.

În termen de 48 de ore de la recepționarea rapoartelor, pe pagina web a Comisiei Electorale Centrale, este publicată toată informația conținută în rapoartele partidelor politice privind veniturile acumulate și cheltuielile efectuate, cu excepția IDNP-ului persoanei fizice, datei și lunii nașterii, domiciliului sau reședinței temporare a acesteia.

4) **Date necesare pentru înregistrarea concurenților electorali** – CEC trebuie să colecteze și să prelucereze următoarele informații transmise în vederea înregistrării candidaților:

- **Liste de subscripție:** funcția electivă pentru care se colectează semnături, numele și prenumele candidaților, anul nașterii, profesia, funcția, locul de muncă și entitatea care i-a desemnat, precum și numele și prenumele persoanei care a colectat semnăturile.
- **Datele de înregistrare ale candidaților:** datele biografice ale candidatului, declarația de avere și de interese personale, certificatul medical al candidatului la funcția de președinte al Republicii Moldova, copia diplomei, copia actului de identitate, precum și alte informații privind eventualele restricții.
- **Lista membrilor grupurilor de inițiativă:** numele, prenumele, anul nașterii, domiciliul și semnătura participanților.

4. Obligații privind protecția datelor

Trebuie menționat că Codul electoral și Hotărârile CEC nr. 1153/2023 și nr. 1140/2023, precum și alte acte normative emise de CEC, prevăd în general necesitatea respectării cerințelor din domeniul protecției datelor cu caracter personal, fără a clarifica însă scopurile în care datele pot fi prelucrate, durata de stocare a datelor cu caracter personal și procesul de ștergere/distrugere a datelor cu caracter personal la îndeplinirea scopurilor prelucrării, cerințele privind necesitatea instruirii periodice în domeniul protecției datelor cu caracter personal, necesitatea efectuării unei evaluări a impactului asupra protecției, anonimizării și/sau pseudonimizării datelor, numirea persoanei responsabile cu protecția datelor, păstrarea evidențelor de audit, modul în care trebuie asigurate drepturile persoanelor vizate, cerințele privind transferul transfrontalier de date.

Legea nr. 71/2007, Legea nr. 467/2003 și Legea nr. 142/2018, în ceea ce privește ținerea registrelor de stat și gestionarea fluxurilor de date, stabilesc obligația de a reglementa în mod specific drepturile și responsabilitățile titularilor, deținătorilor și administratorilor registrelor de stat, dar și, în special, măsurile de protecție a datelor cu caracter personal și cerințele privind confidențialitatea și securitatea datelor, inclusiv măsurile împotriva distrugerii, modificării, blocării, copierii, difuzării, precum și împotriva altor acțiuni ilicite, măsuri menite să asigure un nivel adecvat de securitate în raport cu riscurile prezentate de prelucrare și cu natura datelor prelucrate.

Pe lângă dispozițiile de referință, prelucrarea datelor cu caracter personal este reglementată de Legea nr. 133/2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal – un act normativ care va rămâne în vigoare până la data de 23.08.2026, iar începând cu această dată, actul normativ menționat anterior va fi înlocuit de Legea nr. 195/2024 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, care va prelua o serie de cerințe legale din actul normativ anterior și îl va completa cu noi cerințe legale.

În acest sens, enumerăm mai jos cerințele legale prevăzute în Legea nr. 133/2011, dar care vor fi incluse și în Legea nr. 195/2024, cerințe care sunt obligatorii pentru partidele politice și CEC.

În conformitate cu prevederile Legii nr. 133/2011, partidele politice sunt operatori de date cu caracter personal, care prelucrează date cu caracter personal referitoare la membrii de partid, susținătorii de partid, donatori și plătitori de dividende. Având în vedere aceste aspecte, cadrul juridic impune partidelor politice și CEC următoarele obligații:

- I. **Desemnarea unei persoane responsabile cu protecția datelor (RPD)** – Partidele politice și CEC au obligația de a numi o persoană responsabilă cu protecția datelor. În conformitate cu prevederile art. 25 din Legea nr. 133/2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, atribuțiile persoanei responsabile cu protecția datelor cu caracter personal pot fi îndeplinite de:
- angajatul desemnat; sau
 - Persoană fizică/juridică în baza unui contract de servicii.

Criteria de selecție a persoanei responsabile: În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (4) din Legea nr. 133/2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, persoana responsabilă cu protecția datelor trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Cunoștințe teoretice de specialitate (în domeniul juridic, al tehnologiilor informaționale și al domeniului de activitate al companiei);
- Cunoștințe practice de specialitate (în domeniul juridic, al tehnologiilor informaționale și al domeniului de activitate al companiei);
- Trebuie să aibă competențele necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile de responsabil cu protecția datelor.

Responsabilitățile responsabilului cu protecția datelor:

- Oferă informații și consiliere operatorului și/sau persoanelor împuternicite de acesta, precum și angajaților implicați în activități legate de prelucrarea datelor cu caracter personal, respectarea Politicii de protecție a datelor cu caracter personal și a cadrului legal în domeniul protecției datelor cu caracter personal, inclusiv stabilirea responsabilităților și desfășurarea de acțiuni de sensibilizare și instruire pentru personalul implicat în operațiunile de prelucrare, precum și efectuarea de audituri în acest sens;
- Oferă informații și explicații cu privire la drepturile persoanelor vizate;
- Oferă consultanță cu privire la cerințele legislației privind protecția datelor cu caracter personal în cadrul examinării cererilor, sesizărilor, notificărilor și reclamațiilor depuse în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- Aprobă propuneri, regulamente, instrucțiuni și acte normative care reglementează sau stabilesc prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal;
- La cerere, oferă consultanță cu privire la evaluarea impactului asupra protecției datelor cu caracter personal;
- Reprezintă operatorul în chestiuni legate de domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- Informează operatorul, persoanele autorizate de acesta și angajații acestora cu privire la tendințele și schimbările din domeniul protecției datelor cu caracter personal și propune modificările necesare;
- Cooperează cu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, inclusiv în calitate de punct de contact în cazul consultării prealabile cu acesta;
- Reprezintă operatorul de date în relația cu Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, precum și cu alte autorități publice sau entități private în legătură cu regimul juridic al protecției datelor cu caracter personal; Îndeplinește alte sarcini stabilite de comun acord cu operatorul de date, cu condiția ca niciuna dintre aceste sarcini și atribuții să nu genereze un conflict de interese.

Modul de subordonare și de interacțiune cu persoana responsabilă cu protecția datelor:

- Persoana responsabilă de protecția datelor trebuie să se afle în subordinea directă a celui mai înalt nivel de conducere: administrator/comitet executiv/consiliu (în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3) din Legea nr. 133/2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal);
- Operatorul (partidele politice, CEC):
 - trebuie să implice în mod corespunzător RPD în toate aspectele legate de protecția datelor cu caracter personal;
 - oferă sprijin RPD în îndeplinirea sarcinilor și responsabilităților sale;
 - oferă sprijin pentru instruire, menținerea și actualizarea cunoștințelor de specialitate ale acestuia;
 - asigură accesul la datele cu caracter personal și la operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal;
 - datele de contact ale RPD trebuie afișate pentru accesul public al angajaților/clientilor/vizitatorilor pe toate resursele disponibile (site-ul web/la sediul central etc.) și trebuie comunicate CNPDPC; RPD nu poate fi sancționat sau concediat pentru îndeplinirea atribuțiilor sale.

II. Efectuarea unei evaluări a impactului asupra protecției datelor – Partidele politice și CEC au obligația de a efectua o evaluare a impactului asupra protecției datelor în următoarele cazuri (Legea nr. 133/2011 și Legea nr. 195/2024):

- Evaluarea sistematică și cuprinzătoare a aspectelor personale pe baza prelucrării automate, inclusiv a profilării, care stă la baza deciziilor automatizate cu efecte juridice sau cu efecte similare semnificative;
- Prelucrarea pe scară largă a unor categorii speciale de date (origine rasială sau etnică, opinii politice, convingeri religioase sau filosofice, apartenența la sindicate, date genetice, date biometrice, date privind sănătatea, date referitoare la viața sexuală sau orientarea sexuală, condamnări penale și infracțiuni);
- Monitorizarea sistematică și la scară largă a unei zone accesibile publicului.

În ceea ce privește în mod specific partidele politice, se recomandă efectuarea unei evaluări a impactului asupra protecției datelor pentru următoarele procese (art. 23 din Legea nr. 133/2011; art. 35 din Legea nr. 195/2024):

- Evidența membrilor partidului;
- Supraveghere video;
- Funcționalități ale site-ului web: cookie-uri, buletin informativ, donații;
- Interacțiunea cu susținătorii.

Evaluarea impactului trebuie să conțină următoarele elemente:

1. Identitatea, capacitatea și caracteristicile specifice ale operatorului de date cu caracter personal (și, după caz, ale persoanelor împuternicite de operator);
2. Scopul prelucrării datelor cu caracter personal;
3. Volumul, categoriile de date cu caracter personal și tipul datelor;
4. Tipul persoanelor vizate;
5. Temeiul juridic al prelucrării datelor cu caracter personal;
6. Trasabilitatea datelor cu caracter personal, inclusiv: (a) metoda de colectare a datelor; (b) modul în care datele sunt stocate și utilizate; (c) ciclul complet de prelucrare (organizarea, stocarea, conservarea, restaurarea, adaptarea, extragerea, consultarea, utilizarea, divulgarea, transmiterea, diseminarea, alăturarea, combinarea, blocarea, ștergerea sau distrugerea);
7. Evaluarea necesității și proporționalității operațiunilor de prelucrare în raport cu scopurile;
8. Evaluarea riscurilor la adresa drepturilor și libertăților persoanei vizate;
9. Modul în care persoanele vizate își pot exercita drepturile;
10. Proceduri organizaționale și tehnice pentru reducerea riscurilor de incidente de securitate;
11. Riscuri identificate în ceea ce privește respectarea cerințelor de protecție a datelor cu caracter personal;
12. Măsuri de remediere a riscurilor identificate;
13. Avizul responsabilului cu protecția datelor;
14. Concluzii;
15. Aprobarea de către operator.

III. Respectarea obligațiilor generale privind protecția datelor – în temeiul Legii nr. 133/2011 (și al Legii nr. 195/2024 din 23 august 2026), partidele politice, în calitate de operatori de date, au o serie de alte obligații.

5. Răspunderea pentru încălcarea cerințelor privind protecția datelor cu caracter personal (traducere neoficială)

În conformitate cu cadrul juridic aplicabil, răspunderea pentru încălcarea prevederilor legislației privind protecția datelor cu caracter personal este descrisă mai jos.

Codul contravențional nr. 218/2008– următoarele încălcări se sancționează cu amendă:

- Nerespectarea condițiilor de bază privind prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal: amendă de 60–90 unități convenționale (persoană fizică), 90–180 unități convenționale (persoană cu funcție de conducere), 120–300 unități convenționale (persoană juridică), cu posibila privare de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe o perioadă de la 3 luni la 1 an;
- Încălcarea drepturilor persoanelor vizate (dreptul la informare, la acces la date, la intervenție, la opoziție, la a nu fi supus unei decizii individuale): același nivel al amenzilor și posibila suspendare a dreptului de a desfășura activitatea;
- Transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal cu încălcarea legislației privind protecția datelor: același nivel de amenzi și posibila suspendare a dreptului de a desfășura activitatea.

Codul penal nr. 985/2002 – Articolul 177 (Încălcarea inviolabilității vieții personale)

- Colectarea sau difuzarea ilegală a informațiilor protejate de lege referitoare la viața personală a unei persoane, fără consimțământul acesteia: amendă de până la 650 de unități convenționale sau 180-240 de ore de muncă neremunerată;
- Colectarea ilegală prin mijloace tehnice speciale: amendă de 550–750 unități convenționale sau 200–240 ore de muncă neremunerată;
- Difuzarea în discursul public, prin intermediul mass-media, folosindu-se de funcția deținută sau din motive de prejudecată: amendă de 550-850 de unități convenționale sau privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții pe o perioadă de 1 an, sau 180-240 de ore de muncă neremunerată; amendă aplicată persoanei juridice de 2.000-3.000 de unități convenționale;
- Difuzarea de conținut cu caracter sexual în scopul răzbunării, al instigării la ură, al umilirii sau al cauzării de prejudicii: amendă de 550-850 de unități convenționale, sau 180-240 de ore de muncă neremunerată, sau închisoare de până la 2 ani.

Codul civil nr. 1107/2002 – Articolul 43 (Drepturi ale personalității) – Fiecare persoană fizică are drepturi inalienabile și netransferabile la viață, la sănătate, la integritatea fizică și psihică, la libertatea de exprimare, la nume, la onoare, la demnitate, la reputația profesională, la propria imagine, la respectarea vieții intime, familiale și private, la protecția datelor cu caracter personal, precum și la alte asemenea drepturi recunoscute de lege.

Legea nr. 195/2024 cu privire la protecția datelor cu caracter personal – Prevede sancțiuni administrative de până la 2 milioane de lei sau 2% din veniturile totale obținute în anul precedent.

De remarcat că, în temeiul Legii nr. 195/2024 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, ar putea fi aplicate următoarele sancțiuni în ceea ce privește activitățile partidelor politice și ale CEC, precum și ale altor actori implicați în prelucrarea datelor cu caracter personal.

Sanțiuni de până la 1 milion de lei sau de până la 1% din cifra de afaceri, pentru următoarele fapte:

- a) Prelucrarea datelor în cazul în care nu mai este necesară identificarea persoanei (art. 11);
- b) cerințele privind protecția datelor în mod implicit și protecția datelor încă din faza de proiectare (art. 25);
- c) Lipsa evidenței activităților de prelucrare a datelor cu caracter personal (art. 30);
- d) Lipsa cooperării cu CNPDCP (art. 31);
- e) Lipsa unor măsuri de securitate adecvate în procesarea datelor (art. 32);
- f) Nerespectarea obligației de a notifica CNPDCP cu privire la cazurile de încălcare a Legii nr. 195/2024 (art. 33);
- g) Nerespectarea obligației de a informa persoanele vizate cu privire la producerea unor încălcări ale securității (art. 34);

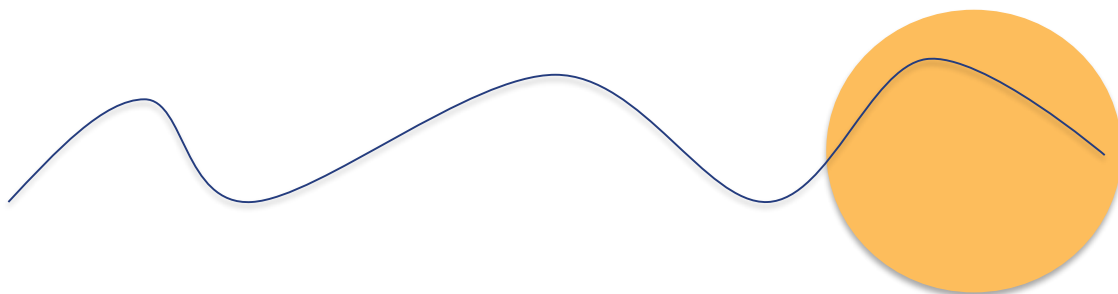
- h) Nefectuarea unei evaluări a impactului asupra protecției datelor (art. 35);
- i) Nerespectarea obligației de consultare prealabilă a CNPDCP în cazul identificării unor riscuri ridicate (art. 36);
- j) Încălcarea cerințelor privind responsabilul cu protecția datelor (art. 37-39):
 - Nedeseemnarea persoanei responsabile;
 - Lipsa calificărilor adecvate ale persoanei responsabile;
 - Existența unor conflicte de interese în exercitarea atribuțiilor persoanei responsabile;
 - Neimplicarea persoanei responsabile în activitățile de prelucrare a datelor și măsurile de protecție prevăzute;
 - Neafișarea datelor de identificare ale persoanei responsabile pe pagina web și netrimiterarea acestora către CNPDCP;
 - Nerespectarea obligației de a pune la dispoziția persoanei responsabile resursele necesare (timp, personal, acces, menținerea și îmbogățirea cunoștințelor de specialitate);

Sanțiuni de până la 2 milioane de lei sau de până la 2% din cifra de afaceri, pentru următoarele fapte:

- a) Date prelucrate: în mod ilegal, în mod excesiv, fără scopuri bine definite, neactualizate, stocate peste termenul stabilit, fără măsuri de securitate adecvate (art. 5);
- b) Date prelucrate în absența unui temei juridic valabil: consimțământ, contract, obligație legală, protecția vieții și a sănătății persoanei, îndeplinirea unor sarcini de interes public, interes legitim (art. 6);
- c) Prelucrarea datelor pe baza unui consimțământ nevalid sau viciat (art. 7);
- d) Prelucrarea categoriilor speciale de date în absența unui temei juridic valabil (art. 9);
- e) Nerespectarea drepturilor persoanei vizate prin încălcarea:
 - Cerințelor privind transparența (art. 12);
 - Nefurnizarea informațiilor în cazul colectării datelor de la persoana vizată (art. 13);
 - Nefurnizarea informațiilor în cazul în care datele nu au fost colectate de la persoana vizată (art. 14);
 - Încălcarea dreptului de acces la date (art. 15);
 - Încălcarea dreptului la rectificarea datelor (art. 16);
 - Încălcarea dreptului la ștergerea datelor (art. 17);
 - Încălcarea dreptului la restricționarea prelucrării (art. 18);
 - Încălcarea obligației de notificare privind rectificarea sau ștergerea datelor (art. 19);
 - Încălcarea dreptului la portabilitatea datelor (art. 20);
 - Încălcarea dreptului la opoziție (art. 21);
 - Încălcarea dreptului la luarea deciziilor automatizate și la profilare (art. 22);
- f) Transmiterea datelor cu încălcarea cerințelor privind:
 - transfer transfrontalier (art. 44-46);
 - încălcând normele obligatorii ale societății (Art. 47);
 - divulgări neautorizate prevăzute de actele normative (Art. 48).

Anexa 2: Lista site-urilor web analizate

Partid parlamentar	Pagina web
Partidul Acțiune și Solidaritate	https://www.unpaspentru.md/
Partidul Socialiștilor din Republica Moldova	https://socialistii.md/
Partidul Nostru	https://www.partidulnostru.md/
Partidul Democrația Acasă	https://pda.md/
Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	https://www.pcrm.md/md/
Partidul „Mișcarea Alternativa Națională”	https://alternativa.eu/
Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei	https://pdc.m.md/
Congresul Civic	https://congresulcivic.md/md/
Partidul Viitorul Moldovei	https://viitorulmoldovei.md/ro/acasa/



Anexa 3: Întrebări de evaluare pentru partidele politice

1. Ce categorii de date cu caracter personal prelucrează partidul politic în cadrul activităților sale de campanie?
2. Vă rugăm să enumerați toate modalitățile prin care partidul poate colecta astfel de date (de exemplu, în timpul campaniei electorale din ușă în ușă, chestionarea în stradă, la evenimente politice,...)
3. Aveți acces și colectați date prin intermediul registrelor de stat?
4. În momentul colectării datelor de la persoanele fizice, sunt comunicate scopurile în care vor fi prelucrate date?
5. Li se oferă persoanelor vizate posibilitatea de a-și da consimțământul explicit înainte ca datele să fie colectate?
6. Datele colectate sunt prelucrate în baza unui proces decizional automatizat, inclusiv dacă se creează profile ale persoanelor fizice?
7. Are partidul o politică internă de protecție a datelor?
8. Dacă da, a fost pus la dispoziția publicului la sedii sau prin pagina web/resursele social media?
9. Partidul duce evidența activităților (fluxurilor) de prelucrare a datelor cu caracter personal?
10. Partidul a efectuat o evaluare a Impactului asupra Protecției Datelor?
11. Partidul a desemnat o persoană responsabilă de protecția datelor cu caracter personal?
12. Dacă da, sunt publicate informațiile de contact ale responsabilului cu protecția datelor?
13. Au existat incidente de securitate pe domeniul protecției datelor în ultimii 5 ani? Dacă da, vă rugăm să descrieți.
14. Partidul trimite e-mailuri sau mesaje SMS cu conținut promoțional? Dacă da, a obținut consimțământul prealabil al destinatarilor?
15. Dacă partidul contactează alegătorii prin telefon sau poștă, li se oferă informații clare despre dreptul lor de a refuza?
16. Este opțiunea de dezabonare inclusă în fiecare comunicare cu persoanele fizice?
17. Cum se asigură partidul că obiecțiile/refuzurile din partea persoanelor fizice sunt respectate?
18. Dacă partidul desfășoară comunicare prin grupuri de mesagerie (Whatsapp, Viber, Telegram etc.) – se obține consimțământul fiecărei persoane înainte de adăugarea sa?
19. Dacă partidul utilizează centre de apel sau trimiteri masive de SMS-uri – acest proces este realizat de persoane autorizate?
20. Dacă da, ce statut au aceste persoane? Sunt încheiate contracte sau alte forme de implicare?
21. Dacă datele sunt transferate în afara Moldovei și în afara UE, sunt implementate măsuri de siguranță privind protecția datelor?
22. Partidul distribuie date cu caracter personal ale alegătorilor unor terțe părți?
23. Dacă da, sunt alegătorii/persoanele vizate informate? Cum?
24. Dacă da, există contracte sau acorduri cu terțe părți?
25. Are partidul implementat proceduri pentru a se asigura că datele personale ale alegătorilor sunt corecte și actualizate?
26. Cum asigură partidul confidențialitatea, integritatea și disponibilitatea datelor cu caracter personal?
27. Partidul își instruește personalul care prelucrează date cu caracter personal cu privire la cerințele de protecție a datelor?
28. Au existat controale/verificări ale partidului de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în ultimii 5 ani?
29. Au fost instruiți reprezentanții relevanți ai partidului de către CNPDCP sau Comisia Electorală Centrală?
30. Partidul este mulțumit de interacțiunea cu CNPDCP și CEC, precum și de acțiunile întreprinse de aceste autorități?
31. Aveți sugestii sau propuneri privind îmbunătățirea cadrului legal sau a măsurilor de protecție a datelor?
32. Vă rugăm să transmiteți link-ul către Politica de protecție a datelor cu caracter personal a partidului.

Anexa 4: Întrebări de evaluare pentru CEC

Întrebări generale:

1. A efectuat CEC o evaluare a impactului asupra protecției datelor (art. 23 din Legea nr. 133/2011)?
2. A numit CEC un responsabil cu protecția datelor (art. 25 din Legea nr. 133/2011)?
3. Sunt informațiile de contact ale responsabilului cu protecția datelor publicate pe site-ul web și la Autoritatea pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) ?
4. Are CEC o Politică internă de protecție a datelor? Dacă da, vă rugăm să indicați în ce an a fost aprobată, de câte ori a fost modificată (în ce an), pe ce cadru legal se bazează și ce module/capitole are?
5. Când informațiile despre deciziile CEC sunt publicate online, cum asigură CEC respectarea reglementărilor privind protecția datelor cu caracter personal?
6. A cooperat CEC cu Autoritatea pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (CNPDCP) în ceea ce privește îmbunătățirea protecției datelor cu caracter personal ale cetățenilor moldoveni în timpul alegerilor?
7. A efectuat CEC o consultare prealabilă cu CNPDCP în conformitate cu art. 24 din Legea nr. 133/2011?
8. A primit CEC plângeri privind gestionarea abuzivă a datelor cu caracter personal, inclusiv în cazul transferurilor transfrontaliere de date ale subiecților electorali, în ultimii 5 ani? Dacă da, care au fost acestea și ce măsuri au fost întreprinse ?
9. A oferit CEC instruire sau îndrumări scrise alegătorilor, partidelor politice/candidaților sau altor subiecți ai procesului electoral cu privire la protecția datelor cu caracter personal în timpul alegerilor?
10. Transferă CEC date cu caracter personal în afara granițelor Republicii Moldova către țări care NU asigură un nivel adecvat de protecție a datelor? Dacă da, vă rugăm să indicați aceste țări și ce măsuri de protecție a datelor au fost luate de CEC.
11. Aveți recomandări privind îmbunătățirea protecției datelor cu caracter personal ale cetățenilor moldoveni în timpul procesului electoral?

Înregistrarea alegătorilor și votarea

12. Este accesul la Registrul de Stat al Alegătorilor (RSA) limitat în mod corespunzător?
13. Cine are acces la RSA și există o procedură internă care reglementează accesul?
14. Cum se asigură CEC că alegătorii își pot verifica doar propriile date personale?
15. Au fost publicate listele electorale de către CEC pe site-ul său oficial în anii precedenți? Dacă da, vă rugăm să indicați perioada și justificarea juridică pentru aceasta.
16. A publicat anterior CEC corespondența primită și trimisă pe site-ul său web, inclusiv date despre alegători și membri de partid? Dacă da, vă rugăm să ne furnizați perioada de timp în care datele au fost accesibile și temeiul legal pentru publicare.
17. Ce informații despre alegători sunt publicate în prezent sau disponibile la cerere?
18. Există termeni de stocare și perioade de păstrare diferite pentru diferite categorii de date? Dacă da, vă rugăm să ne spuneți în ce documente sunt furnizate și de unde pot fi accesate.
19. Cum sunt obținute informațiile din RSA de la Agenția Serviciilor Publice, prin Mconnect, SIC Acces Web sau prin alte metode? Vă rugăm să le specificați.
20. Când alegătorii și membrii de partid sunt informați de către CEC că datele lor sunt prelucrate, au alegătorii posibilitatea de a vizualiza în Mconnect sau SIC Acces Web faptul prelucrării datelor de către CEC?
21. Cum se asigură CEC că prelucrează doar datele necesare pentru înregistrarea alegătorilor RSA? Ce categorii de date cu caracter personal sunt prelucrate?
22. Consumă CEC date prin MConnect ? Dacă da, vă rugăm să descrieți care sunt fluxurile și categoriile de date.
23. Sunt specificate în mod clar scopurile pentru care sunt prelucrate datele cu caracter personal? Unde?
24. Cum se asigură CEC că datele RSA sunt utilizate doar în scopuri electorale specificate?

25. A implementat CEC măsuri tehnice și organizatorice adecvate pentru securitatea datelor electorale? Care sunt acestea?
26. Are CEC proceduri pentru notificarea încălcărilor către autoritatea de supraveghere și către persoanele vizate afectate?
27. Au existat incidente care ar fi putut compromite securitatea sau integritatea RSA sau a altor date electorale în ultimii 5 ani? Vă rugăm să le descrieți.
28. Au existat tentative de acces neautorizat sau manipulare a datelor RSA / listelor electorale în ultimii 5 ani? Vă rugăm să le descrieți. Au fost luate măsuri în urma acțiunilor ulterioare?
29. Primesc membrii comisiei electorale care se ocupă de RSA instruire în domeniul securității informațiilor?

Înregistrarea candidaților și finanțarea partidelor

30. Ce date despre candidați sunt disponibile publicului și trebuie publicate, comparativ cu ce date despre candidați sunt utilizate doar de persoanele care ocupă poziții autoritare?
31. Ce date despre donatorii partidelor politice sunt disponibile publicului față de ce date sunt utilizate doar de persoanele care ocupă poziții autoritare?
32. Atunci când informațiile privind situația financiară a candidaților, rapoartele financiare ale partidelor politice și donațiile sunt furnizate cetățenilor la cerere sau publicate online, cum asigură CEC respectarea reglementărilor privind protecția datelor cu caracter personal?
33. Supraveghere video la secțiile de votare?
34. A fost efectuată o Evaluare a Impactului asupra Protecției Datelor pentru procesul de supraveghere video utilizat de CEC pentru a supraveghea secțiile de votare?



Anexa 5: Întrebări pentru CNPDCP

1. Câte plângeri în ultimii 5 ani au fost depuse pe partidele politice sau CEC în legătură cu prelucrarea neconformă a datelor, cu specificare în câte cazuri s-a dat curs (s-a efectuat controlul) în câte cazuri plângere au fost examinate ca petiții (fără efectuarea controlului) și ce măsuri au fost dispuse?
2. Câte cazuri de autosesizare și efectuare a controlului au fost realizate de CNPDCP în raport cu partidele politice, CEC sau alte entități care prelucrează datele alegătorilor, membrilor de partid și altor persoane în domeniul electoral?
3. Au fost constatate cazuri de transmitere transfrontalieră neconformă a datelor cu caracter personal ale alegătorilor, membrilor de partid, în caz afirmativ vă rugăm să specificați tipurile de încălcări și măsurile de constrângere aplicate?
4. În perioada ultimelor 5 ani, au fost elaborate Instrucțiuni sau recomandări în domeniu electoral, în caz afirmativ vă rugăm să le specificați?
5. Câte instruiri au fost realizate de CNPDCP în raport cu partidele politice și CEC în ultimii 5 an?
6. Câte dintre partidele politice, din Republica Moldova au informat CNPDCP cu privire la desemnarea unui responsabil cu protecția datelor și câte informări au fost efectuate la general (pe țară) de către toți operatorii de date?
7. Câte cazuri de consultări prelabile efectuate în ordinea prevăzută de art. 24 din Legea nr. 133/2011, au fost solicitate de partidele politice și de CEC din 2022 – prezent?
8. În ultimii 5 ani au fost cazuri în care CNPDCP să pună în aplicare atribuția prevăzută de art. 6 alin. (2) din Legea nr. 133/2011, prin intermediul căruia să interzică Partidelor politice sau altor entități de drept public sau privat de a prelucra categoriile speciale a datelor?
9. Ce măsuri a întreprins cu CNPDCP pentru a conforma prelucrarea datelor în domeniul electoral?
10. Au existat inițiative de modificare a legislației din partea CNPDCP pentru fortificarea dreptului la protecția datelor în domeniul electoral?
11. Cadrul legal existent permite/asigură cu instrumentele necesare pentru exercitarea funcțiilor de control, supraveghere și conformare a prelucrărilor de date din domeniul electoral de către CNPDCP?
12. Cum apreciază CNPDCP situația privind prelucrarea datelor în domeniul electoral și care ar fi măsurile de întreprins pentru îmbunătățirea situației?



Asociația Promo-LEX
str. Mitropolit Petru Movilă 23/13,
Chișinău, Moldova
info@promolex.md / www.promolex.md